Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 7. Warszawa, dnia 10 marca 1936 r. **Rok XIX.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-197** „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Warszawa, ul. Senatorska 29 sklep Nr. 22, tel. 696-87; Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowem.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. 16.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 13 — 17.

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 44 — 54.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

31.

OKÓLNIK Nr. 16

z dnia 6 marca 1936 r.

o załatwianiu spraw policyjno-budowlanych.

(Nr. SB. 28—110).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Według posiadanych wiadomości, władze, powołane do wykonywania nadzoru policyjno-budowlanego, częstokroć niewłaściwie stosują przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) i przez to stwarzają dla obywateli zbędne uciążliwości, a nawet narażają ich na materjalne straty.

1. W art. 344 cytowanego rozporządzenia ustanowione zostały terminy, w których powinny być załatwiane prośby o pozwolenia na budowę. Przekroczenie tych terminów jest dopuszczalne jedynie w przypadkach, wyszczególnionych w ustępie 2-im tegoż artykułu, a mianowicie: w przypadkach, gdy dla udzielenia pozwolenia ustawowo wymagane jest zasięgnięcie opinji innych władz, albo gdy zostało zarządzone sporządzenie planu zabudowania i w związku z tem powstaje kwestja ewentualnej potrzeby zawieszenia rozpatrzenia prośby o pozwolenie na budowę, lub wreszcie, gdy chodzi o wydanie decyzyj, opartych na art. 337 i 338 tegoż rozporządzenia, upoważniających władze w przypadkach w tych artykułach określonych, do zabronienia budowy bądź dokonywania zmian w zewnętrznym wyglądzie budynku, ze względu na zeszpecenie, jakie mogłoby spowodować wykonanie budowy lub wspomnianych zmian.

Przepisy cytowanego artykułu nie zawsze są przestrzegane i terminy, ustanowione w tym artykule częstokroć nie są dotrzymywane pomimo, iż zwłoka w udzieleniu pozwolenia na budowę może narazić interesowanych na materjalne szkody, a niekiedy nawet uniemożliwić rozpoczęcie lub wykonanie budowy w danym sezonie budowlanym.

2. Artykuł 39 tegoż rozporządzenia, upoważniając władze do zawieszenia na okres do 2-ch lat rozpatrzenia prośby o pozwolenie na budowę, określa równocześnie warunki, przy których istnieniu takie zawieszenie rozpatrzenia prośby może być stosowane, a mianowicie: zawieszenie, o którem mowa, jest dopuszczalne tylko w trakcie sporządzania dla danego osiedla planu zabudowania, to znaczy, może nastąpić w okresie do uskutecznienia ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia planu zabudowania do dnia ogłoszenia o jego uprawomocnieniu się i to tylko o tyle, o ile wykonanie zamierzonej budowy rzeczywiście mogłoby uniemożliwić albo znacznie utrudnić urzeczywistnienie zamierzeń regulacyjnych, znajdujących swój wyraz w sporządzanym planie zabudowania, i o ile, rzecz oczywista, zaprojektowane w planie odnośne założenia są racjonalne; poza tem decyzja o zawieszeniu rozpatrzenia prośby o pozwolenie na budowę powinna być oparta na uchwale organu stanowiącego gminy; uchwała powinna być tak zredagowana, by z jej treści ponad wszelką wątpliwość można było wywnioskować, że gmina sprzeciwia się wykonaniu w danem miejscu danej budowy.

Zdarzają się wypadki, że władze lokalne zawieszają rozpatrzenie próśb o pozwolenie na budowę pomimo, że nie zachodzą wymagane do tego przez ustawę warunki, a w szczególności: gdy nie nastąpiło jeszcze ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia planu zabudowania lub gdy niema dostatecznych danych do twierdzenia, iż konkretna budowa uniemożliwi bądź utrudni urzeczywistnienie zamierzeń regulacyjnych, znajdujących swój wyraz w sporządzanym planie zabudowania, lub wreszcie bez uprzedniego uzyskania uchwały organu stanowiącego, upoważniającej do wydania odnośnej decyzji.

3. Artykuł 58 rozporządzenia o prawie budowlanem upoważnia władze, powołane do parcelacji terenów budowlanych, do zawieszania na okres do 2-ch lat rozpatrzenia próśb o pozwolenie na parcelację w wypadkach, gdy zachodzi konieczność sporządzenia planu zabudowania terenu objętego planem parcelacji ze względu na potrzebę przeprowadzenia na parcelowanym terenie nowych ulic placów lub dróg albo zmiany przylegających do tego terenu istniejących ulic, placów lub dróg.

Pomimo wyraźnego brzmienia cytowanego artykułu zdarzają się przypadki, że władze miejscowe zawieszają rozpatrzenie prośby o pozwolenie na parcelację terenu budowlanego, gdy nie zachodzi konieczność sporządzenia planu zabudowania tego terenu.

4. Artykuł 380 rozporządzenia o prawie budowlanem określa, jakie zarządzenie mogą wydawać władze w razie wzniesienia bez pozwolenia nowego budynku albo urządzenia, lub też nienależytego utrzymywania budynku istniejącego.

O ile chodzi o budynki lub urządzenie wzniesione, powiększone lub przebudowane bez wymaganego pozwolenia lub niezgodnie z udzielonem pozwoleniem właściwe władze mogą żądać od właściciela wykonania pewnych robót tylko wtedy, gdy budynek lub urządzenie zostały wzniesione niezgodnie z przepisami, bądź planem zabudowania, albo zagrażają bezpieczeń-

stwu osobistemu lub publicznemu, albo oddziaływują szkodliwie na zdrowie mieszkańców, bądź wreszcie zniekształcają lub szpecą ulice, place, wygląd miejscowości lub krajobrazu. Poza tem, jak z natury rzeczy wynika, nakazane mogą być tylko takie roboty, które są nieodzownie potrzebne do usunięcia wyżej przytoczonych wad budynku lub urządzenia. Żądanie zburzenia wzniesionego bez pozwolenia budynku lub urządzenia jest dopuszczalne tylko o tyle, o ile odnośny budynek lub urządzenie zagrażają bezpieczeństwu osobistemu lub publicznemu lub powodują zniekształcenie bądź wyraźne zeszpecenie i o ile bezpieczeństwo nie może być zapewnione, a zeszpecenie lub zniekształcenie nie może być usunięte przez dokonanie pewnych zmian lub przeróbek.

Co do budynków i urządzeń istniejących,— odnośne władze, w razie nienależytego utrzymywania tych budynków i urządzeń, mogą na podstawie cytowanego artykułu żądać wykonania pewnych robót, mających na celu doprowadzenie budynku lub urządzenia do stanu należytego, nie mogą natomiast żądać od właściciela wykonania jakichkolwiek robót o charakterze inwestycyjnym, nie objętych udzielonem w swoim czasie pozwoleniem na budowę. Nakaz opróżnienia i rozbiórki budynku istniejącego może być stosowany tylko jako środek ostateczny, to znaczy tylko wtedy, gdy usunięcie grożącego niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzkiego w innej drodze jest niemożliwe.

Władze powołane do wykonywania nadzoru policyjno-budowlanego, częstokroć niewłaściwie stosują postanowienia cytowanego artykułu i nakazują bezpodstawnie wykonanie robót o charakterze inwestycyjnym, a niekiedy nawet zburzenie nowowzniesionego lub istniejącego budynku.

5. Artykuł 303 rozporządzenia o prawie budowlanem określa warunki, jakim powinny czynić zadość większe paleniska i kominy w miejscowościach wiejskich.

Pod „większemi paleniskami i kominami", o których mowa wyżej, należy rozumieć nie zwykłe piece ogrzewalne lub kuchenne i stosowane przy nich kominy, chociażby o nieco większych rozmiarach od rozmiarów pieców i kominów, zwykle stawianych w mieszkalnych budynkach wiejskich, lecz piece i kominy o specjalnem przeznaczeniu, jak: piece do suszenia, piece centralnego ogrzewania, piece kuchenne, przeznaczone do przygotowywania pożywienia dla większej ilości ludzi, jak np. w internatach i t. p.

Zdarzają się jednak wypadki, że zarządy gminne, udzielając pozwoleń na budowę zwykłych wiejskich parterowych budynków mieszkalnych, bezpodstawnie żądają zastosowania przy stawianiu pieców w tych budynkach postanowień cytowanego artykułu 303, — gdy piece mają posiadać nieco większe rozmiary od rozmiarów stosowanych zwykle w takich budynkach.

W związku z powyższem, przypominając treść okólnika Nr. 14 z dnia 28 lutego 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8 poz. 40), którym zalecone zostało, by organa administracji dążyły wszelkiemi siłami do ułatwienia życia obywatelowi i chroniły go od wszelkich niepotrzebnych uciążliwości, zwracam uwagę Panów na nieodzowną konieczność ścisłego przestrzegania przez władze powołane do sprawowania nadzoru policyjno-budowlanego przytoczonych wyżej postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli.

(—) Wł. Raczkiewicz
MINISTER

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

32.

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 lutego 1936 r.

o dołączaniu broszur informacyjnych do paszportów.

(Nr. AP. 128—11).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Z inicjatywy Polskiego Instytutu Współpracy z Zagranicą ukazało się nowe wydanie broszury p. t. „Co każdy Polak jadący zagranicę wiedzieć powinien". Broszura ta, zawierająca najważniejsze dane historyczne oraz najaktualniejsze wiadomości współczesne o Polsce (wraz z siecią polskich placówek konsularnych i dyplomatycznych zagranicą), przeznaczona jest do bezpłatnego dołączania jej do paszportów dla osób udających się w podróż zagraniczną.

Egzemplarze tej broszury będą przesyłane na zapotrzebowanie P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę), kierowane bezpośrednio do Polskiego Instytutu Współpracy z Zagranicą (Warszawa—Marszałkowska 153 m. 4).

Podając powyższe do wiadomości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zarządzenie wydania stosownych instrukcyj podległym władzom paszportowym.

Równocześnie uchyla się pismo okólne z dnia 8.IV.1932 r. Nr. AP. 128/11.

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

33.

PISMO OKÓLNE

z dnia 3 marca 1936 r.

w sprawie odznaki Zjednoczenia Polskiej Młodzieży Pracującej „Orlę".

(AP. 3—100)

Urzędom Wojewódzkim, Komisarjatowi Rządu na m. st. Warszawę i Starostwom.

Ministerstwo podaje do wiadomości.

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

POZWOLENIE

(z dnia 29 lutego 1936 r. AP. 3—100)

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Zjednoczeniu Polskiej Młodzieży Pracującej „Orlę" (Warszawa, ul. Leszno Nr. 24 m. 40) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki kształtu owalnego z białego metalu. Odznaka wyobraża: dymiące kominy fabryczne na tle wschodzącego słońca; pod spodem napis: „Z. P. „Orlę" M. P.", orła z rozpostartemi skrzydłami na skałach. Po lewej stronie pochodnia z dwoma skrzyżowanemi młotami.

Odznaka może być używana:

1) jako odznaka Zjednoczenia na szyldach, papierach i legitymacjach,

2) jako odznaka członkowska do noszenia przez wszystkich członków Zjednoczenia: dla chłopców na zakrętce w klapie ubrania, dla dziewcząt na agrafce.

Za odznaki członkowskie Wydział Wykonawczy Zjednoczenia pobierać może on członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów nie więcej jednak niż 1 zł 50 gr.

Wydawanie odznaki Zjednoczenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

ZA MINISTRA
(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

DECYZJA

(z dnia 29 lutego 1936 r. Nr. AP. 3—100)

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 ust. (1b) rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) odmawiam Zjednoczeniu Polskiej Młodzieży Pracującej „Orle" (Warszawa, Leszno 24 m. 40) udzielenia pozwolenia na ustanowienie i używanie czapki organizacyjnej o kształcie maciejówki, wykonanej z pluszu koloru stalowego, na lampasie pasek srebrny szerokości 6 mm.; daszek czarny ceratowy.

Decyzja niniejsza, jako pozostawione całkowicie swobodnej ocenie władzy, nie wymaga uzasadnienia zgodnie z art. 75 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Decyzja niniejsza jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

Za MINISTRA
(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

34.

PISMO OKÓLNE

z dnia 4 marca 1936 r.

o chorągwi i odznace Centralnego Związku Młodej Wsi.

(Nr. AP. 3—87).

Urzędom Wojewódzkim, Komisarjatowi Rządu na m. st. Warszawę i Starostwom.

Ministerstwo podaje do wiadomości.

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

POZWOLENIE

(z dnia 3 marca 1936 r. Nr. AP. 3—87).

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Centralnemu Związkowi Młodej Wsi (Warszawa, ul. Kopernika 30) pozwolenia na ustanowienie i używanie: I. Odznaki w formie tarczy z literami pośrodku „ZMW", otoczonej kłosami. W górze tarczy dwa sierpy i orzeł stylizowany pośrodku. II. Chorągwi o wymiarze 80 cm. x 100 cm., strona prawa koloru czerwonego, pośrodku orzeł biały nad nim napis: „Trzeba z Żywymi Naprzód Iść. Po Życie Sięgać Nowe", u dołu napis: „Dobro Państwa Prawem Najwyższem". Strona lewa chorągwi koloru zielonego, zakończona frendzlem. W górze napis: „Wojewódzki Związek"; w środku tarcza z literami pośrodku: „ZMW", otoczona kłosami; w górze tarczy dwa sierpy i orzeł stylizowany pośrodku. U dołu napis: „Młodej Wsi".

Odznaka może być używana:

1) jako odznaka Związku na szyldach, papierach i legitymacjach;

2) na pieczęciach z nazwą Związku w otoku;

3) na opaskach do noszenia na lewem ramieniu;

4) jako odznaka członkowska do noszenia przez wszystkich członków na zakrętce w klapie ubrania.

Ustalone wyżej wzory: odznaki i chorągwi mogą być używane przez wszystkie organizacje, wchodzące w skład Centralnego Związku Młodej Wsi.

Pieczęcie z odznaką mogą być używane zgodnie ze statutem stowarzyszenia oraz przez wszystkie ogniwa organizacyjne Centralnego Związku Młodej Wsi; opaski zaś tylko przez osoby do tego przez Zarząd upoważnione w czasie pełnienia przez nie czynności służbowych. Chorągwie mogą być używane przy zbiorowych wystąpieniach.

Za odznaki członkowskie Zarząd pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 60 gr.

Wydawanie odznaki Związku osobom, nie będącym jego członkami jest zakazane.

Za MINISTRA

(—) Kawecki

PODSEKRETARZ STANU

35.

PISMO OKÓLNE

z dnia 5 marca 1936 r.

o umundurowaniu funkcjonarjuszów niższych.

(Nr. GB. 47—1—26).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

Na podstawie okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dn. 21.X.1935 r. Nr. 33 (49-72/1) Ministerstwo wyjaśnia, że wydawane niższym funkcjonarjuszom państwowym umundurowania—zgodnie z § 43 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781—Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 21, str. 748 z 1933 r.) o zasadach zaszeregowania i t. d. za opłatą 25% jego wartości nie podlega zwrotowi w żadnym przypadku.

Czasokres używalności czapki, kurtki i spodni określa się na 1 rok, zaś płaszcza na 3 lata.

(—) Hausner

DYREKTOR GABINETU MINISTRA

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 24 lutego Nr. 13 Rok 1936

Poz. 115. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 stycznia 1936 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 września 1935 r. o utrzymaniu porządku i czystości w miejscach publicznych i niektórych miejscach prywatnych na niektóre miejscowości.

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt. e) ustawy z dn. 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198) zarządzam co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 września 1935 r. o utrzymaniu porządku i czystości w miejscach publicznych i niektórych miejscach prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 476) rozciąga się na miejscowości, zamieszczone w załączonym do niniejszego rozporządzenia spisie.

§ 2. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 29 listopada 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 989).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dn. 30 stycznia 1936 r. (poz. 115).

WYKAZ

miejscowości, na które rozciąga się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 września 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 476).

II. **Województwo łódzkie:**

7. Pow. łódzki — Wiśniowa Góra.

VI. **Województwo wileńskie:**

1. Pow. brasławski — Jody, Miory, Opsa, N. Pohost, Słobódka, Turmont.
2. „ dziśnieński — Parafjanów.
5. „ postawski — Miadzioł, Kobylnik, Wołkołata.
6. „ święciański — Łyntupy, Świr.
7. „ wilejski — Kościeniewice, Wiazyń, Wiszniew, Wojstom, Żodziszki.

VII. **Województwo nowogródzkie:**

2. Pow. lidzki — Bieniakonie, Sobotniki, Zabłocie, Żyrmuny.
3. „ nieświeski — Zaostrowiecze.
4. „ nowogródzki — Szczorse, Walówka.
5. „ słonimski — Żyrowice.
7. „ szczuczyński — Orla.

X. **Województwo krakowskie:**

13. Pow. nowotarski — Czarny Dunajec.

XIV. **Województwo pomorskie:**

1. Pow. brodnicki — Jabłonowo I, Jabłonowo II.
2. „ chojnicki — Brusy.
3. „ działdowski — Iłowo.
4. „ kościerski — Lipusz,
5. „ morski — Bór, Chałupy, Hel, Jastarnia, Kuźnica, Jurata, Karwia, Ostrowo, Tupadła, Chłapowo, Wielkawieś, Swarzewo, Strzelno, Rumja, Zagórze, Jastrzębiagóra.
6. „ starogardzki — Zblewo, Lubichowo.
7. „ toruński — Lubicz.

XV. **Województwo poznańskie:**

1. Pow. chodzieski — Budzyń, Kaczory, Margogonin-Wieś, Szamocin-Wieś.
2. „ czarnkowski — Rosko, Wrzeszczyna, Połajewo, Lubasz, Kruszewo, Huta, Drawsko.
3. „ gnieźnieński — Kiszkowo, Powidz.
4. „ gostyński — Piaski.
5. „ inowrocławski — Janikowo, Tuczno, Wierzchosławice.
6. „ kościański — Czarków, Nacław, Sieraków, Kokorzyn, Kurzagóra, Kiełczewo, Jerka, Nietaszkowo, Racot, Lubin, Bojanowo-Stare, Bucz, Kamieniec.
7. „ krotoszyński — Dobrzyca.
8. „ leszczyński — Święciechowa.
9. „ mogileński — Gębice, Kwieciszewo, Wylatowo, Sławsko Wielkie, Wojcin, Chełmce, Orchowo.
10. „ nowotomyski — Ptaszkowo, Kotowo, Granowo, Wojnowice, Kuślin, Bukowiec, Miedzichowo, Bolewice.
11. „ ostrowski — Skalmierzyce, Skalmierzyce-Nowe, Sobótka.
12. „ poznański — Zegrze, Tarnowo-Podgórne, Żabikowo, Lasek, Luboń.
13. „ śremski — Puszczykowo, Puszczykówko, Ludwikowo.
14. „ szubiński — Rynarzewo.
15. „ wągrowiecki — Mieścisko, Damasławek.
16. „ wolsztyński —Kaszczor, Kopanica, Rakoniewice, Rostarzewo.
17. „ wrzesiński — Strzałkowo.
18. „ wyrzyski — Białośliwe, Sadki, Osiek.
19. „ żniński — Gąsawa, Rogowo.

XVI. Województwo śląskie:

1. Pow. bielski — Bystre, Czechowice, Dziedzice, Jaworze, Mikuszowice.
2. „ cieszyński — Goleszów, Ustroń, Wisła.
3. „ katowicki — Bielszowice, Brzezinka, Brzęczkowice, Bykowina, Bytków Dąbrówka Mała, Janów, Kochłowice, Kończyce, Makoszowy, Michałkowice, Nowa Wieś, Pawłów, Szopienice, Wełnowiec.
4. Pow. lubliniecki — Koszęcin, Kalety.
5. „ pszczyński — Chełm, Goczałkowice-Zdrój, Imielin, Łaziska Górne, Murcki, Nowy Bieruń, Orzesze, Panewniki, Piotrowice, Tychy.
6. „ rybnicki — Boguszowice, Chwałowice, Czerwionka, Gierałtowice, Jastrzębie Zdrój, Knurów, Niedobczyce, Niewiadom, Popielów, Pszów, Radlin, Rydułtowy, Szczygłowice.
7. „ świętochłowicki — Brzeziny Śląskie, Brzozowice-Kamień, Chropaczów, Dąbrówka Wielka, Godula, Hajduki Wielkie, Lipiny, Łagiewniki, Nowy Bytom, Orzegów, Piekary Śląskie, Ruda, Świętochłowice.
8. „ tarnogórski — Nakło, Radzionków.

Poz. 116. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 3 lutego 1936 r. o kontynuowaniu ubezpieczenia przez osoby, które przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem były ubezpieczone na zasadzie księgi IV ordynacji ubezpieczeniowej.

Poz. 117. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 5 lutego 1936 r. o obowiązku zgłaszania zachorowań na grypę.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198) zarządzam co następuje:

§ 1. Obowiązek zgłaszania przypadków zachorowań lub śmierci na choroby zakaźne, przewidziany w art. 1 i 2 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198), rozciąga się na przypadki zachorowań lub śmierci na grypę na obszarach województw:

1) wileńskiego — z wyjątkiem m. Wilna,

2) nowogródzkiego — z wyjątkiem m. Nowogródka,

3) Lwowskiego — z wyjątkiem m. Lwowa i powiatów: tarnobrzeskiego, niżańskiego, kolbuszowskiego, łańcuckiego, rzeszowskiego, przeworskiego, krośnieńskiego i brzozowskiego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 118. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 7 lutego 1936 r. o wysokości kwoty zasadniczej rent ubezpieczenia emerytalnego robotników w latach 1934, 1935 i 1936.

Poz. 119. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lutego 1936 r. o zmianie granic miasta Tomaszowa w powiecie tomaszowskim, województwie lubelskiem.

Poz. 120. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Komunikacji o dodatkowej rejestracji i stemplowaniu obligacyj Kolei Herby — Kielce.

Poz. 121. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od zapałek.

Poz. 122. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od cementu.

Poz. 123. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od obrotu artykułami objętemi Monopolem Tytoniowym, od obrotu wyrobami Państwowego Monopolu Spirytusowego, solą kuchenną (jadalną), bydlęcą i przemysłową oraz losami loterji państwowej.

Poz. 124. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od obrotów piwem, napojami winnemi, wódkami gatunkowemi, octem, kwasem octowym i drożdżami.

Poz. 125. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o poborze scalonego podatku przemysłowego od cukru.

Poz. 126. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 11 lutego 1936 r. o uchyleniu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 listopada 1935 r. o zezwoleniu na polowanie na łanie i cielęta jelenia i daniela oraz na sarny-kozy i koźlęta w województwach poznańskiem i pomorskiem.

Na podstawie art. 51 ust. 1 pkt. e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622), zarządzam co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 listopada 1935 r. o zezwoleniu na polowanie na łanie i cielęta jelenia i daniela oraz na sarny-kozy i koźlęta w województwach poznańskiem i pomorskiem (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 535).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 127. Oświadczenie rządowe z dnia 7 stycznia 1936 r. w sprawie złożenia przez Z. S. R. R. dokumentu ratyfikacyjnego konwencji o Wystawach Międzynarodowych z dnia 22 listopada 1928 r.

Poz. 128. Oświadczenie rządowe z dnia 8 stycznia 1936 r. w sprawie przystąpienia Argentyny i rozciągnięcia na Libję, Erytreę, Somalję i włoskie wyspy egejskie międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu z dnia 31 maja 1929 r.

Poz. 129. Oświadczenie rządowe z dnia 13 stycznia 1936 r. w sprawie przystąpienia W. M. Gdańska do umowy handlowej między Polską a Wielką Brytanją, podpisanej w Londynie dnia 27 lutego 1935 r.

Poz. 130. Oświadczenie rządowe z dnia 17 stycznia 1936 r. w sprawie rozciągnięcia na Diarb Negm Mahatta porozumienia o statystyce przyczyn zgonów z dnia 19 czerwca 1934 r.

Poz. 131. Oświadczenie rządowe z dnia 28 stycznia 1936 r. w sprawie przystąpienia Afganistanu do konwencji dotyczącej niewolnictwa z dnia 25 września 1926 r.

Poz. 132. Oświadczenie rządowe z dnia 28 stycznia 1936 r. w sprawie wypowiedzenia umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w przedmiocie wzajemnego dopuszczenia lekarzy i położnych do wykonywania praktyki, podpisanej w Warszawie dnia 23 września 1922 r.

Poz. 133. Oświadczenie rządowe z dnia 28 stycznia 1936 r. w sprawie rozciągnięcia na Koreę, Formozę i Terytorjum Dzierżawne Kwantungu międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu z dnia 31 maja 1929 r.

---

z 26 lutego Nr. 14 Rok 1936

Poz. 134. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 15 marca 1934 r. zawierającej „Ordynację Podatkową" *).

(1) Na podstawie art. 4 ust. (2) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o zmianie ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 13) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 15 marca 1934 r., zawierającej „Ordynację Podatkową" (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346) z uwzględnieniem zmian i uzupełnień, wprowadzonych:

1) ustawą z dnia 26 marca 1935 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 202),

2) ustawą z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych oraz w składkach i opłatach na rzecz prawno-publicznych instytucyj ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr. 8, poz. 88),

3) dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 505),

4) dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. w sprawie zmiany ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 518),

5) dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o zmianie rozporzą-

---

*) Przedrukowano w wyjątkach, zawierających przepisy ogólne i organizacyjne.

dzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 9),

6) dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o zmianie ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 13),

7) dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 14),

8) dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów, dotyczących państwowego podatku przemysłowego i opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 15),

9) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. — kodeks handlowy (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 502),

oraz z nową numeracją działów, rozdziałów, artykułów, paragrafów i punktów.

(2) Podany w załączniku tekst nie obejmuje ustępu (1) art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o zmianie ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 13), jako niewłączonego przez ten dekret do tekstu ustawy, a który między innemi stanowi, że do wymiaru podatków: od nieruchomości w gminach miejskich i od niektórych budynków w gminach wiejskich tudzież od placów budowlanych za lata do roku 1935 włącznie, do odpowiedzialności za należności z tytułu tych podatków oraz do władz, powołanych do rozstrzygania odwołań w sprawie tych podatków, — stosuje się przepisy ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującem przed dniem wejścia w życie wyżej wymienionego dekretu.

Załącznik do obw. Min. Sk. z dnia 14 lutego 1936 r. (poz. 134).

USTAWA

z dnia 15 marca 1934 r.

ORDYNACJA PODATKOWA.

CZĘŚĆ I.

PRZEPISY OGÓLNE.

DZIAŁ I.

POSTANOWIENIE WSTĘPNE.

Art. 1.

Postępowanie w sprawach podatków państwowych:

1) gruntowego,
2) od nieruchomości,
3) od lokali,
4) od energji elektrycznej,
5) przemysłowego,
6) dochodowego,
7) nadzwyczajnego od niektórych zajęć zawodowych,
8) wojskowego, pobieranego w postaci dodatku do podatku dochodowego,
9) od kapitałów i rent,

podlega przepisom ordynacji podatkowej.

Art. 2.

§ 1. Ordynację podatkową stosuje się również do tych dodatków państwowych i samorządowych, które są pobierane wraz z powyższemi podatkami.

§ 2. Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Skarbu mogą rozciągnąć moc obowiązującą wszystkich lub niektórych przepisów niniejszej ordynacji także na wszystkie, lub niektóre samoistne podatki na rzecz związków samorządowych.

Art. 3.

W sprawach, uregulowanych niniejszą ordynacją, mogą być zawierane umowy na zasadach wzajemności oraz wydawane przez Radę Ministrów zarządzenia odwetowe.

DZIAŁ II.

WŁADZE I ICH WŁAŚCIWOŚĆ.

Rozdział I.

Właściwość rzeczowa.

Art. 4.

Ogólny i naczelny nadzór nad sprawami podatków oraz piecza nad ścisłem i jednolitem wykonywaniem przepisów w zakresie tych podatków należy do Ministra Skarbu.

Art. 5.

Do zarządu podatkami, objętemi niniejszą ordynacją, oraz do załatwiania związanych z tem spraw powołane są następujące władze skarbowe:

urzędy skarbowe, izby skarbowe, utworzone przy tych izbach komisje odwoławcze oraz Minister Skarbu.

Art. 6.

Ilekroć w ordynacji niniejszej jest mowa o izbach skarbowych, odnosi się to również do wydziału skarbowego województwa śląskiego, a gdzie jest mowa o dyrektorze izby skarbowej— do naczelnika wydziału skarbowego urzędu wojewódzkiego śląskiego.

Art. 7.

§ 1. Pierwszą instancją w sprawach podatków są urzędy skarbowe, drugą zaś instancją — izby skarbowe; izby skarbowe sprawują również nadzór nad czynnościami władz pierwszej instancji.

§ 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do przekazywania załatwienia niektórych spraw podatkowych w pierwszej instancji izbom skarbowym; dla tych spraw drugą instancją jest Minister Skarbu.

Art. 8.

Przy izbach skarbowych działają komisje odwoławcze, jako władze powołane do rozstrzygania odwołań w sprawach wymiaru przez urzędy skarbowe podatków przemysłowego od obrotu i dochodowego (Dział I).

Art. 9.

§ 1. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzeń poruczać wymiar niektórych spośród wymienionych w art. 1 podatków związkom samorządowym oraz przyznawać im za wykonanie poruczonych czynności odpowiednie wynagrodzenie. Rozporządzenia te ustalą zakres uprawnień i obowiązków związków samorządowych, jako władz wymiarowych, oraz zasady postępowania odwoławczego.

§ 2. Minister Skarbu w porozumieniu z interesowanymi ministrami może zlecić władzom samorządu terytorjalnego lub gospodarczego, innym organizacjom publiczno-prawnym lub dobrowolnym organizacjom zawodowym oraz organom tych władz i organizacyj — pobór wyszczególnionych w art. 1 podatków, bądź też zaliczek i przedpłat na poczet tych podatków od wszystkich płatników lub niektórych grup płatników, jak również ustalić wysokość wynagrodzenia za te czynności.

Rozdział II.

Właściwość miejscowa.

Art. 10.

Właściwość miejscową dla wymiaru podatków gruntowego, od nieruchomości i od lokali określa się według miejsca położenia przedmiotu podatku.

Art. 11.

§ 1. Właściwość miejscową dla nabycia świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych określa się według miejsca położenia zakładów handlowych i przemysłowych, lub należących do nich składów, albo według miejsca wykonywania przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych.

§ 2. Świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne wydaje kasa właściwego urzędu skarbowego.

Art. 12.

§ 1. Właściwość miejscową dla wymiaru podatku przemysłowego od obrotu określa się według miejsca, w którem znajdują się zakłady handlowe i przemysłowe, albo w którem wykonywa się przedsiębiorstwa na zysk obliczone, osobiste zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

§ 2. Dla osób prawnych miejscowo właściwą jest ta władza wymiarowa, w której okręgu znajduje się siedziba osoby prawnej.

§ 3. Jeżeli siedziba przedsiębiorstwa znajduje się zagranicą, wówczas właściwość określa się według tego miejsca na obszarze Państwa Polskiego, w którem znajduje się przedstawicielstwo przedsiębiorstwa, albo w którem zamieszkuje jego pełnomocnik.

Art. 13.

Za miejsce wykonywania (art. 11 i 12) samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego, osobistego zajęcia przemysłowego, skupu zawodowego lub handlu wędrownego, uważa się miejsce zamieszkania osoby wykonywającej zajęcie lub handel. Za miejsce wykonywania samoistnych robót i dostaw, prowadzonych w kilku okręgach, uważa się miejsce, w którem zawarto umowę.

Art. 14.

§ 1. Właściwość miejscową dla wymiaru podatku dochodowego (Dział I) i wojskowego, pobieranego w postaci dodatku do podatku dochodowego, określa się według miejsca, w którem płatnik w dniu 15 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy miał siedzibę lub miejsce zamieszkania, albo w braku tegoż — miejsce pobytu.

§ 2. Jeżeli pod tym względem zachodzi wątpliwość, wymierza się podatek w tym okręgu, w którym znajdują się podlegające podatkowi źródła dochodu.

§ 3. Jeżeli źródła dochodu znajdują się w kilku okręgach wymiarowych, wymierza się podatek w tym okręgu, w którym znajduje się większa część lub też główne źródło dochodu.

§ 4. Jeżeli płatnik nie ma w kraju siedziby, miejsca zamieszkania lub pobytu, wymierza się podatek w tym okręgu, w którym znajdują się podlegające podatkowi źródła dochodu.

§ 5. Jeżeli źródła dochodu takiego płatnika znajdują się w kilku okręgach wymiarowych. wymierza się podatek w tym okręgu, w którym znajduje się większa część lub też główne źródło dochodu.

§ 6. Dla spadków wakujących właściwą władzą wymiarową jest ostatnio właściwa władza wymiarowa dla zmarłego.

§ 7. Jeżeli w sposób, przewidziany w § 1 — 6, nie można ustalić właściwości miejscowej, — właściwą będzie władza, w której okręgu płatnik miał ostatnio miejsce zamieszkania.

Art. 15.

§ 1. Dla wymiaru podatku dochodowego według Działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym, z wyjątkiem podatku dochodowego od emerytur, właściwość miejscową władz wymiarowych określa się według miejsca zatrudnienia pracownika.

§ 2. Miejscem zatrudnienia jest stałe miejsce pracy pracownika (fabryka, warsztat, biuro, magazyn, gospodarstwo wiejskie, domowe, urząd i t. p.).

§ 3. Stałe miejsce pracy pozostaje miejscem zatrudnienia nawet wtedy, gdy pracownik na zlecenie służbodawcy wykonywa krótkotrwałe roboty poza stałem miejscem pracy.

§ 4. Miejscem zatrudnienia pracownika, którego służbodawca najmuje do robót, wykonywanych w okręgach coraz to innych urzędów skarbowych, jak np. w przedsiębiorstwach budowlanych, budowy dróg, kanałów i t. p., jest siedziba lokalnego kierownictwa robót.

§ 5. Dla wymiaru podatku dochodowego od emerytur (Dział II) właściwość miejscową władz wymiarowych określa się według miejsca siedziby pracodawcy, wypłacającego emeryturę.

§ 6. Dla wymiaru różnicy w podatku dochodowym (Dział II) właściwą jest władza skarbowa miejsca zamieszkania płatnika, a w braku tegoż — miejsca pobytu.

Art. 16.

Właściwość miejscową dla wymiaru podatku od kapitałów i rent określa się według prawnej siedziby zarządu instytucyj i przedsiębiorstw obowiązanych do opłacania tego podatku.

Art. 17.

Właściwość miejscową dla wymiaru podatku od energji elektrycznej określa się według siedziby sprzedawcy energji elektrycznej.

Art. 18.

Spory o właściwość miejscową między władzami skarbowemi I instancji, podległemi jednej izbie skarbowej, rozstrzyga izba skarbowa, natomiast spory między takiemiż władzami, podległemi różnym izbom skarbowym, tudzież spory między izbami skarbowemi rozstrzyga Minister Skarbu.

Art. 19.

W przypadkach, gdzie dla ustalenia właściwości miejscowej nie wystarczają przepisy niniejszego rozdziału, — rozstrzyga o właściwości Minister Skarbu.

Art. 20.

Minister Skarbu może przekazać sprawę w całości lub w części innej władzy I lub II instancji, jeżeli zachodzi ważna potrzeba wyłączenia sprawy z pod kompetencji władzy miejscowo dla niej właściwej.

DZIAŁ IV.

KOMISJE I SEKCJE ODWOŁAWCZE.

Art. 23.

§ 1. W okręgu każdej izby skarbowej tworzy się komisję odwoławczą do rozstrzygania odwołań od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i dochodowego.

§ 2. Minister Skarbu może w razie potrzeby utworzyć w okręgu jednej izby skarbowej więcej niż jedną komisję odwoławczą i określić ich zakres działania.

Art. 24.

§ 1. Komisje odwoławcze powołuje się na okres dwuletni. Minister Skarbu może tę kadencję przedłużyć na następne dwa lata.

§ 2. Minister Skarbu może rozwiązać komisję odwoławczą przed upływem kadencji i zarządzić ponowne jej skompletowanie.

§ 3. Komisja składa się z przewodniczącego oraz z 24 lub 36 członków i tyluż ich zastępców. Przewodniczącym komisji odwoławczej jest mianowany przez Ministra Skarbu urzędnik Ministerstwa Skarbu I kategorji, posiadający przynajmniej pięcioletnią służbę w dziale podatków bezpośrednich.

§ 4. Minister Skarbu może mianować stałego zastępcę przewodniczącego komisji odwoławczej. Zastępca przewodniczącego komisji odwoławczej powinien odpowiadać warunkom, przewidzianym dla przewodniczącego (§ 3).

§ 5. Minister Skarbu mianuje na wniosek dyrektora izby skarbowej 12 lub 18 członków i tyluż zastępców z grona płatników podatku przemysłowego od obrotu lub dochodowego (Dział I) w okręgu izby oraz powołuje 12 lub 18 członków i tyluż zastępców spośród kandydatów, przedstawionych za pośrednictwem dyrektora izby skarbowej z grona płatników podatku przemysłowego od obrotu lub dochodowego (Dział I) w podwójnej ilości: 1) przez organizacje samorządu gospodarczego, 2) przez organizacje samorządu wolnych zawodów (Rady Adwokackie, Izby Lekarskie).

§ 6. Członkowie komisji (zastępcy) mogą być mianowani (powołani) na następną kadencję.

Art. 25.

§ 1. Przy mianowaniu i powołaniu członków i ich zastępców należy mieć na względzie, by wszystkie kategorje płatników były, o ile możności, równomiernie reprezentowane.

§ 2. Jeżeli związki i organizacje, o których mowa wyżej, nie przedstawią kandydatów na członków i ich zastępców w wyznaczonym co najmniej jednomiesięcznym terminie, wówczas także i pozostałych członków i zastępców zamianuje Minister Skarbu na wniosek dyrektora izby skarbowej spośród płatników podatku przemysłowego od obrotu lub dochodowego.

Art. 26.

Członkami i zastępcami członków komisji odwoławczej mogą być jedynie obywatele Rzeczypospolitej, którzy ukończyli trzydziesty rok życia, korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich i nie byli karani za przestępstwa na szkodę Skarbu Państwa.

Art. 27.

§ 1. Od pełnienia czynności członka lub zastępcy członka komisji mogą się uchylić posłowie i członkowie Senatu, duchowni prawnie uznanych związków religijnych, osoby w wieku ponad 60 lat, osoby, które spowodu kalectwa lub ułomności nie są w możności spełniać obowiązków członków komisji, wreszcie osoby, które przez 6 lat nieprzerwanie pełniły już te obowiązki.

§ 2. Żołnierze, pełniący czynną służbę wojskową, wolni są od pełnienia obowiązków członków i zastępców członków komisyj odwoławczych.

Art. 29.

§ 1. Mandat członka (zastępcy członka) komisji wygasa z upływem okresu, na jaki członek (zastępca) został mianowany (powołany), gdy członek zastępca utraci warunki piastowania mandatu (art. 26), lub gdy członek (zatępca) przestanie być płatnikiem w podatkach: przemysłowym od obrotu, lub dochodowym na skutek utraty źródła dochodu w danym okręgu.

§ 2. Członek (zastępca) traci mandat, jeżeli bez usprawiedliwienia przyczyn nie przybył na trzy kolejne posiedzenia.

§ 3. O wygaśnięciu lub utracie mandatu orzeka przewodniczący komisji odwoławczej. Od postanowienia tego służy zażalenie do Ministra Skarbu w terminie 14-tu dni po doręczeniu postanowienia.

§ 4. Minister Skarbu może z ważnych przyczyn zwolnić członka (zastępcę członka) komisji odwoławczej przed upływem czasu, na który był powołany.

§ 5. W przypadkach, wymienionych w paragrafach poprzednich, mianuje się (powołuje się) na pozostały okres urzędowania nowych członków (zastępców), trybem, wskazanym w art. 24.

Art. 31.

§ 1. Komisja odwoławcza obraduje i orzeka bądź w pełnym składzie (art. 24), bądź w sekcjach, złożonych z przewodniczącego oraz 6 członków, w tem 3 z grupy mianowanych.

§ 2. Przewodniczący komisji odwoławczej osobiście przewodniczy zarówno w komisji, jak i w poszczególnych sekcjach i tylko w razie niemożności zastępuje go jego stały zastępca (art. 24 § 4). W wyjątkowych przypadkach Minister Skarbu może upoważnić do zastąpienia przewodniczącego komisji odwoławczej lub jego zastępcy przez innego urzędnika, posiadającego przynajmniej 5-letnią służbę w dziale podatków bezpośrednich.

§ 3. Przewodniczący komisji odwoławczej zwołuje komisję lub poszczególne sekcje, kieruje ich czynnościami i czuwa nad prawidłowem stosowaniem ustaw podatkowych i przepisów niniejszej ordynacji.

§ 4. Do referowania spraw w komisji lub w sekcjach i do prowadzenia protokółów posiedzeń mogą być powoływani urzędnicy izby skarbowej.

Art. 32.

§ 1. Komisje odwoławcze w pełnym składzie obradują i orzekają w przypadkach, wskazanych w art. 33 § 2, oraz opinjują opracowane przez izby skarbowe projekty norm szacunkowych dla podatków. Normy te zatwierdza Minister Skarbu po wysłuchaniu opinji właściwych samorządów gospodarczych.

§ 2. Bliższe postanowienia w tym względzie wyda Minister Skarbu.

Art. 34.

Komisja i sekcja jest zdolna do powzięcia uchwał, jeżeli na posiedzeniu komisji obecnych jest przynajmniej 8, a na posiedzeniu sekcji przynajmniej 2 członków, oprócz przewodniczącego.

Art. 35.

§ 1. Uchwały w komisji i w sekcjach zapadają bezwzględną większością głosów osób, biorących udział w głosowaniu; przewodniczący nie głosuje, lecz jedynie rozstrzyga w razie równości głosów.

§ 2. Jeżeli przy głosowaniu nad wysokością pewnej cyfry nie można osiągnąć bezwzględnej większości głosów, wówczas głosy, oddane na cyfrę najniekorzystniejszą dla płatnika, należy doliczać do głosów, które padły na najbliższe korzystniejsze dla płatnika cyfry, tak długo, aż osiągnie się bezwzględną większość.

DZIAŁ V.

ORZECZENIA I POSTANOWIENIA.

Art. 38.

Władze skarbowe wydają orzeczenia i postanowienia.

Art. 39

§ 1. Orzeczeniem jest akt władzy skarbowej, wydany w toku postępowania wymiarowego i odwoławczego, mocą którego nakłada się, zmniejsza lub uchyla podatek lub grzywnę.

§ 2. Wszelkie inne akty są postanowieniami.

Art. 40.

O ile poszczególne przepisy niniejszej ordynacji inaczej nie stanowią, każde orzeczenie i postanowienie powinno zawierać nazwę władzy, wymienienie osoby, do której jest skierowane, datę, osnowę, powołanie się na podstawę prawną, podpis lub pieczęć władzy i pouczenie co do terminu i trybu zaskarżenia.

Art. 41.

Jeżeli władza błędnie objaśni płatnika bądź co do terminu wniesienia odwołania lub zażalenia, bądź co do dalszego toku instancji, to objaśnienie takie nie może pociągać ujemnych skutków dla płatnika w razie zastosowania się do takiego objaśnienia. Odwołanie lub zażalenie, wniesione w terminie wyznaczonym, chociażby po upływie właściwego terminu ustawowego, uważa się za wniesione w terminie, jeżeli zaś błędnie objaśniono płatnika co do toku instancji, albo jeżeli wogóle nie objaśniono płatnika o przysługującem mu prawie wniesienia odwołania lub zażalenia, może on w ciągu 14 dni po doręczeniu orzeczenia żądać od władzy takiego objaśnienia. Wówczas termin do wniesienia odwołania lub zażalenia liczy się od dnia następnego po otrzymaniu objaśnienia.

Art. 42.

O ile przepisy niniejszej ordynacji inaczej nie stanowią, orzeczenia lub postanowienia, przeciw którym nie jest dopuszczalne odwołanie lub zażalenie w toku instancji, są ostateczne. Orzeczenie lub postanowienie ma być podane pisemnie do wiadomości płatników; za zgodą płatnika może być ono również podane mu ustnie do wiadomości. Ustne zawiadomienie potwierdzi płatnik swoim podpisem i datą na akcie, zawierającym załatwienie.

Art. 53.

§ 1. Zarządy gmin wiejskich obowiązane są do sporządzania i dostarczania właściwym wła-

dzom skarbowym na ich żądanie wykazów, obejmujących wszystkie osoby, które na terenie gminy:

a) posiadają nieruchomości gruntowe,

b) posiadają nieruchomości budynkowe, wynajmowane lub odstępowane sposobem darmym osobom trzecim, lub zajmowane w całości lub też częściowo przez właścicieli, z wyłączeniem budynków, wchodzących w skład gospodarstw rolnych.

c) posiadają budynki o charakterze dochodowym lub zarobkowym, a nie związane z produkcją rolną, zarówno domy mieszkalne, jak i budowle przeznaczone na pomieszczenie zakładów przemysłowych i handlowych,

d) posiadają przedsiębiorstwa handlowe lub przemysłowe,

e) wykonywają zajęcia zawodowe i wszelkie inne zatrudnienia o celach zarobkowych.

§ 2. W wykazie nieruchomości gruntowych należy wskazać ich obszar i rodzaj użytkowania.

Art. 54.

Zarządy gmin miejskich są obowiązane do sporządzania i dostarczania właściwym urzędom skarbowym na ich żądanie wykazów nieruchomości budynkowych, położonych na terenie miast, z podaniem roku wybudowania, jeśli budowa została ukończona po dniu 31 grudnia 1921 r., oraz wykazów nieruchomości gruntowych, położonych na terenie miast.

Art. 55.

W przypadkach scalenia gruntów, należących do podatkowych jednostek zbiorowych, właściwa władza powiatowa administracji ogólnej powinna donieść o tem urzędowi skarbowemu w terminie 30 dni po uprawomocnieniu się orzeczenia, zatwierdzającego scalenie. Nadto władza ta obowiązana jest przesłać właściwemu urzędowi skarbowemu w oryginałach lub odpisach wszelkie, wynikające ze scalenia dokumenty, związane z obszarem i klasyfikacją scalonych przestrzeni.

Art. 56.

§ 1. Urzędy wojewódzkie obowiązane są do zawiadamiania właściwych władz skarbowych w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku o zarejestrowanych i wykreślonych u nich osobach, uprawiających wolne zawody (lekarzy, inżynierów, mierniczych, dentystów i t. p.).

§ 2. Władze przemysłowe I instancji obowiązane są zawiadamiać właściwe władze skarbowe o wydanych przez nie kartach rzemieślniczych.

Art. 59.

Minister Skarbu może obowiązki, przewidziane w niniejszym rozdziale, rozszerzyć (art. 53—57) oraz zawiesić lub ograniczyć (art. 53—58). Rozszerzenie obowiązków, przewidzianych w art. 53 — 56 następuje w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 60.

§ 1. Wszystkie władze, urzędy i przedsiębiorstwa, tak państwowe jak samorządowe, giełdy, instytucje ubezpieczeniowe i kredytowe, inne przedsiębiorstwa wszelkiego rodzaju, właściciele gospodarstw wiejskich oraz osoby wykonywające zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, nie wyłączając notarjuszów, — obowiązane są:

1) zezwalać organom władz skarbowych na przeglądanie wszelkiego rodzaju akt, ksiąg, dokumentów i innych zapisków,

2) zezwalać na sporządzanie z nich odpowiednich odpisów i wyciągów, potrzebnych do wymiaru podatków,

3) dostarczać na pisemne żądanie władz skarbowych, bezpłatnie wszelkich posiadanych danych i informacyj, potrzebnych do wymiaru podatków.

§ 2. W razie rzeczywistej trudności w dostarczeniu wspomnianych danych i informacyj, powinny wyżej wymienione władze, urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i osoby zawiadomić o tem wzywającą władzę skarbową, która zarządzi sporządzenie odpowiednich odpisów i wyciągów własnemi siłami.

§ 3. Wykorzystanie przez władze skarbowe uprawnień, przewidzianych w § 1, w stosunku do spraw, których ujawnienie zagrażałoby interesom obrony Państwa, może się odbywać jedynie w sposób, ustalony przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 4. Żądanie udzielania informacyj, jak i badania ksiąg w odniesieniu do wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych w instytucjach kredytowych może jedynie nastąpić w przypadkach wyjątkowych na pisemne zarządzenie Ministra Skarbu, dotyczące poszczególnego wkładcy.

§ 5. Materjał, uzyskany w powyższy sposób, władze skarbowe powinny zużytkować z całkowitem zachowaniem tajemnicy.

Art. 61.

Urzędy państwowe i samorządowe oraz te instytucje publiczne i zrzeszenia, które korzystają z gwarancyj, z kredytów lub subwencyj państwowych, są obowiązane przesyłać właściwym izbom skarbowym wiadomości o zawarciu umów o dokonaniu robót i dostaw, tudzież umów o dzierżawę, prawa poboru specjalnych opłat, a to najpóźniej w ciągu 7 dni po zawarciu umowy.

Art. 63.

W sprawach podatkowych każda osoba, wezwana przez władze skarbowe, obowiązana jest udzielać wyjaśnień, zeznawać jako świadek lub biegły, przedstawiać do przejrzenia księgi, zapiski, notatki i inne dokumenty o charakterze handlowym, będące w jej posiadaniu, oraz zezwalać na sporządzanie z nich wyciągów i odpisów.

Art. 215.

§ 1. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydania jednolitych tekstów przepisów o pań-

stwowych podatkach, do których stosuje się ordynacja niniejsza, z nową numeracją artykułów, z uwzględnieniem zmian, wynikających z ordynacji niniejszej oraz z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitych tekstów.

Art. 216.

§ 1. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obszarze Państwa z dniem 1 października 1934 r.

§ 2. Z tym dniem tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe przepisy w materjach, uregulowanych w ordynacji niniejszej.

W szczególności tracą moc przepisy:

a) art. 7 i 8 ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. o państwowym podatku od energji elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 880);

b) art. 27, 28, 29, 34, 40 — 55, 57 — 75, 76 ustęp pierwszy, drugi, trzeci, czwarty i ustęp ostatni p. 1 i 2, 77 — 80, 82 — 93, 96 — 106, 108 — 119 i 123 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 17, poz. 110);

c) art. 30 — 75, 83 ustęp drugi, 85, 86, 87 ustęp ostatni, 90 — 108, 113 — 124, 126 i 128 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 58, poz. 411);

d) art. 5 — 7, 9, 13 i 14 ustawy z dnia 19 grudnia 1931 r. o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 882);

e) art. 39 — 53 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o podatku od kapitałów i rent (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 517);

f) ordynacja podatkowa Rzeszy z dnia 13 grudnia 1919 r. (Dz. U. Rzeszy, str. 1993).

§ 3. W ustawie z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 17, poz. 110) wprowadza się zmiany następujące:

a) art. 3 ustęp ostatni otrzymuje brzmienie następujące: „Urząd Skarbowy może wyjątkowo zwolnić od podatku przemysłowego od obrotu ubogich płatników, których podatek nie przenosi kwoty rocznej 100 zł";

b) w art. 36 ustęp pierwszy skreśla się oznaczenie „(art. 27)";

c) w art. 38 dodaje się ustęp drugi treści następującej: „Zakłady handlowe i przemysłowe oraz oddzielne składy winny być zaopatrzone w znaki (szyldy), umieszczone w miejscach widocznych".

§ 4. W ustawie o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 58, poz. 411) wprowadza się zmiany następujące:

a) w art. 79, ustęp drugi, końcowe wyrazy: „podany w art. 54" zastępuje się wyrazami: „ustalony przez Ministra Skarbu";

b) w art. 82, ustęp pierwszy, wyrazy: „do przewodniczącego komisji szacunkowej, względnie władzy skarbowej" zastępuje się wyrazami: „do władzy skarbowej";

c) w art. 83, ustęp pierwszy, wyrazy: „przewodniczący komisji szacunkowej" zastępuje się wyrazami: „urząd skarbowy";

d) w art. 84, ustęp drugi, wyrazy: „komisja szacunkowa" zastępuje się wyrazami: „urząd skarbowy".

§ 5. W art. 50 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) pierwsze trzy ustępy zastępuje się zdaniem następującem: „Doręczenie nakazów płatniczych, jako też innych decyzyj, wydanych przez władzę skarbową w zakresie ustawy niniejszej, następuje w sposób, przepisany w art. 147 — 152 i 154 ordynacji podatkowej".

---

z 29 lutego Nr. 15 Rok 1936

Poz. 135. Ustawa z dnia 20 lutego 1936 r. w sprawie ratyfikacji konwencji handlowej między Polską a Kanadą, podpisanej w Ottawie dnia 3 lipca 1935 r.

Poz. 136. Ustawa z dnia 20 lutego 1936 r. w sprawie ratyfikacji podpisanego w Warszawie dnia 5 września 1935 r. protokółu dodatkowego do konwencji handlowej i nawigacyjnej między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką z dnia 10 lutego 1934 r.

Poz. 137. Ustawa z dnia 20 lutego 1936 r. w sprawie ratyfikacji międzynarodowej konwencji o ujednostajnieniu niektórych zasad, odnoszących się do przywilejów i hipotek morskich, podpisanej w Brukseli dnia 10 kwietnia 1926 r.

Poz. 138. Ustawa z dnia 20 lutego 1936 r. w sprawie zatwierdzenia zgłoszonego przez Rząd Polski w dniu 31 października 1921 r. przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do konwencji w sprawie okrętów szpitalnych, podpisanej w Hadze dnia 21 grudnia 1904 r.

Poz. 139. Ustawa z dnia 20 lutego 1936 r. w sprawie ratyfikacji konwencyj międzynarodowych: 1) dotyczącej konosamentów i 2) dotyczącej ograniczenia odpowiedzialności właścicieli statków morskich.

Poz. 140. Porozumienie między Rzecząpospolitą Polską a Belgją w formie wymiany not z dnia 25 lipca 1935 r. w sprawie zniesienia obowiązku przedstawiania okrętowych świadectw zdrowotności.

Poz. 141. Oświadczenie rządowe z dnia 28 stycznia 1936 r. w sprawie wejścia w życie porozumienia między Polską a Belgją z dnia 25 lipca 1935 r. w sprawie zniesienia obowiązku przedstawiania okrętowych świadectw zdrowotności.

Poz. 142. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 stycznia 1936 r. o obniżeniu składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Poz. 143. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 lutego 1936 r. o przeniesieniu siedziby sędziego śledczego z Nowego Sącza do Nowego Targu.

Poz. 144. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu o podziale zarezerwowanej części wewnętrznego kontyngentu cukru okresu kampanijnego 1936/37 w ilości 90.000 q cukru białego.

z 3 marca Nr. 16 Rok 1936

Poz. 145. Konwencja o ekstradycji i pomocy sądowej w sprawach karnych zawarta między Rzecząpospolitą Polską a Wielkiem Księstwem Luksemburskiem w Luksemburgu dnia 22 stycznia 1934 r. (Ratyfikowana zwodnie z ustawą z dnia 2 marca 1935 r. — Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 125).

Poz. 146. Oświadczenie rządowe z dnia 12 lutego 1936 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Wielkiem Księstwem Luksemburskiem o ekstradycji i pomocy sądowej w sprawach karnych, podpisanej w Luksemburgu dnia 22 stycznia 1934 r.

Poz. 147. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 lutego 1936 r. o cechach rzemieślniczych.

Na podstawie art. 162 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350) zarządzam co następuje:

§ 1. W wykonaniu swych ustawowych zadań cech:

a) prowadzi działalność kulturalno-oświatową i towarzyską dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników;

b) opiekuje się młodzieżą rzemieślniczą, pozostającą na nauce u członków cechu, organizując, prowadząc lub popierając bursy, patronaty, świetlice, czytelnie, poradnie zawodowe i t. p.;

c) przesyła odpisy umów o naukę, zawieranych przed cechem pomiędzy członkami cechu a uczniami rzemieślniczymi, właściwej izbie rzemieślniczej do rejestracji oraz uwierzytelnia świadectwa przebytej lub ukończonej nauki;

d) rozstrzyga poddane jego orzecznictwu spory, wynikłe ze stosunku nauki rzemiosła;

e) organizuje, prowadzi lub popiera szkoły i kursy dokształcające zawodowe, odczyty, konkursy, wystawy, wycieczki i t. p. dla członków cechu oraz ich pracowników i uczniów;

f) organizuje i prowadzi kasy i fundusze zapomogowe (pogrzebowe, sieroce i t. p.) dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników.

§ 2. Okrąg działalności cechu nie może w zasadzie rozciągać się poza obszar jednego powiatu administracyjnego. Okrąg działalności cechu można rozciągnąć na gminy, znajdujące się poza obszarem jednego powiatu, lub na inne powiaty za zgodą wojewódzkiej władzy przemysłowej, wyrażoną po wysłuchaniu opinji izby rzemieślniczej, tylko w tym przypadku, gdy chodzi o gminy lub powiaty, należące do jednego i tego samego województwa.

§ 3. Władzami cechu są:

a) walne zebranie cechu (zebranie delegatów);

b) zarząd cechu;

c) komisja rewizyjna.

§ 4. (1) Walne zebranie cechu składa się z członków cechu, posiadających prawo głosowania i wybieralności. Jeżeli cech liczy więcej niż 500 członków, — funkcję walnego zebrania spełnia zebranie delegatów, przyczem 1 delegat przypada na każde pełne 10 członków cechu; jeżeli ilość członków cechu przekroczy 1.000, 1 delegat przypada na każde pełne 20 członków. Delegaci i ich zastępcy wybierani są przez walne zebranie członków na przeciąg 3 lat; delegatem może być wybrany członek cechu, posiadający prawo głosowania i wybieralności.

(2) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwołuje starszy cechu lub jego zastępca do siedziby cechu zapomocą pisemnych zaproszeń, rozesłanych co najmniej na tydzień przed terminem walnego zebrania (zebrania delegatów) do wszystkich członków cechu (delegatów), albo przez ogłoszenie w czasopiśmie rzemieślniczem lub ogólnem, wskazanem w statucie cechu, co najmniej na 2 tygodnie przed terminem walnego zebrania (zebrania delegatów).

(3) O zwołaniu zwyczajnego lub nadzwyczajnego walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) powinna być zawiadomiona co najmniej na tydzień przed terminem zebrania właściwa władza nadzorcza oraz izba rzemieślnicza, której przedstawiciele mogą brać udział w zebraniu z głosem doradczym.

4) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwołuje się: w marcu — w szczególności dla zatwierdzenia sprawozdania rachunkowego — i w listopadzie — w szczególności dla uchwalenia budżetu. Zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) uchwala zarząd cechu z własnej inicjatywy, na pisemne żądanie co najmniej 1/4 członków cechu, uprawnionych do głosowania albo na żądanie właściwej władzy nadzorczej lub izby rzemieślniczej.

(5) Walnemu zebraniu (zebraniu delegatów) przewodniczy starszy cechu lub jego zastępca, a w przypadku, gdy zebranie zostało zwołane na żądanie władzy nadzorczej lub izby rzemieślniczej — członek zebrania, zaproszony przez delegata tych ostatnich. Przewodniczący zebrania ma prawo wykluczyć z obrad członków którzy nie stosują się do zarządzeń porządkowych.

(6) Do ważności uchwał walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) konieczna jest obec-

ność co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków (delegatów); w razie braku potrzebnego quorum członkowie (delegaci) mogą przystąpić do obrad po upływie godziny od terminu, wskazanego w zawiadomieniu o zebraniu. Uchwały zapadają zwyczajną większością głosów z wyjątkiem uchwał o uzupełnieniu porządku obrad, zmianie statutu, wykluczeniu członków z cechu i o likwidacji cechu, które wymagają co najmniej 2/3 głosów. Uchwały mogą zapadać jedynie w sprawach, objętych porządkiem obrad, w innych zaś sprawach tylko za zgodą większości 2/3 głosów.

(7) Do zakresu działania walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) należy:

a) wybór członków zarządu, komisji rewizyjnej i sądu polubownego;

b) uchwalenie budżetu, w szczególności wpisowego i składki rocznej, oraz wydatków, które nie były przewidziane w budżecie;

c) rozpatrzenie i zatwierdzenie rocznych sprawozdań rachunkowych;

d) powzięcie uchwał w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości;

e) ustanowienie górnej granicy zadłużenia cechu i upoważnienie zarządu do zaciągania pożyczek;

f) zbycie ruchomości cechu, posiadających wartość historyczną, artystyczną lub naukową;

g) uchwalenie regulaminu kasy zapomogowej i kasy pogrzebowej oraz sądu polubownego;

h) zmiana statutu;

i) wykluczenie członka z cechu i przyjęcie go ponownie na wniosek zarządu;

j) przyznanie na wniosek zarządu tytułu członka honorowego;

k) powzięcie uchwały o likwidacji cechu;

l) powzięcie uchwał we wszystkich sprawach, przedstawionych zebraniu przez zarząd lub izbę rzemieślniczą oraz w innych ważnych sprawach, określonych bliżej w statucie.

(8) Uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) wpisuje się do księgi protokółów i opatruje podpisami przewodniczącego i sekretarza zebrania. Odpisy uchwał otrzymuje w terminie 4-tygodniowym od dnia zebrania władza nadzorcza oraz izba rzemieślnicza. Reklamacje przeciwko uchwałom walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) wolno wnosić do władzy nadzorczej w terminie 14-dniowym od dnia zebrania.

(9) Uchwały w sprawach, wymienionych w ust. 7 d)-f), wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej.

§ 5. (1) Zarząd cechu składa się ze starszego, podstarszego jako jego zastępcy, co najmniej 6 członków i tyluż zastępców.

(2) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) wybiera na okres 3 lat zarząd cechu spośród członków cechu zwyczajną większością głosów w głosowaniu tajnem, głosując oddzielnie na starszego, podstarszego, członków zarządu i ich zastępców. Co roku ustępuje w drodze losowania 1/3 członków zarządu i ich zastępców; ustępujący mogą być ponownie wybrani.

(3) W razie ustąpienia starszego zastępuje go do końca kadencji podstarszy, w razie ustąpienia starszego i podstarszego musi być w ciągu 4 tygodni zwołane walne zebranie cechu (zebranie delegatów) dla dokonania wyboru starszego i podstarszego na okres pozostały do upływu kadencji. Członków zarządu zastępują ich zastępcy w kolejności otrzymanych przy wyborze głosów, a w razie ich równości — w porządku alfabetycznym nazwisk.

(4) Uchwały zarządu cechu zapadają w obecności starszego lub podstarszego oraz co najmniej połowy członków zarządu zwyczajną większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

(5) Zebrania zarządu cechu zwołuje i im przewodniczy starszy, a w jego nieobecności podstarszy. Zebrania zarządu odbywają się co najmniej raz na kwartał; w razie żądania 1/3 członków zarządu cechu, właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej lub władzy nadzorczej — zebranie zarządu winno się odbyć w ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia żądania.

(6) Do zakresu działania zarządu cechu należy:

a) zarządzanie majątkiem cechu;

b) załatwianie spraw bieżących;

c) zwoływanie walnego zebrania (zebrania delegatów) i przygotowanie wniosków do uchwały zebrania;

d) przyjmowanie i zwalnianie pracowników biura cechu oraz ustalanie ich wynagrodzenia;

e) przyjmowanie zawieranych przed cechem umów o naukę;

f) wydawanie świadectw ukończenia nauki w rzemiośle;

g) załatwianie wszystkich spraw, niezastrzeżonych walnemu zebraniu cechu (zebraniu delegatów).

(7) Starszy lub podstarszy reprezentuje cech nazewnątrz, kieruje działalnością cechu, ma nadzór nad całym tokiem czynności, podpisuje wszelkie pisma, wychodzące z cechu, z wyciśnięciem na nich pieczęci cechu, i zawiera w imieniu cechu umowy.

(8) Starszy, podstarszy i członkowie zarządu pełnią swe czynności bezpłatnie.

§ 6. (1) Komisja rewizyjna składa się z 3-ch członków cechu, wybranych przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwyczajną większością głosów na okres 1 roku. Członek zarządu ani jego zastępca nie mogą być członkami komisji rewizyjnej.

(2) Zadaniem komisji rewizyjnej jest zbadać prawidłowe wykonanie budżetu, zamknięcie rachunkowe, prowadzenie ksiąg rachunkowych, dowody kasowe i korespondencję cechu, sporządzić ze swych czynności protokół i postawić na

walne zebranie cechu (zebranie delegatów) wniosek o udzielenie lub nieudzielenie zarządowi absolutorjum.

(3) Komisja rewizyjna może dokonać powyższych czynności również na pisemne życzenie co najmniej 1/4 członków cechu lub izby rzemieślniczej oraz z polecenia władzy nadzorczej.

§ 7. (1) Członkiem cechu może być każdy rzemieślnik, prowadzący w okręgu cechu samoistnie warsztat rzemieślniczy i posiadający kartę rzemieślniczą, a także wdowa po członku cechu, o ile na jej rachunek prowadzi się nadal warsztat rzemieślniczy przez zastępcę.

(2) Statut cechu określa, czy do danego cechu mogą należeć rzemieślnicy jednego, czy też kilku lub wszystkich rodzajów rzemiosła.

(3) Członków przyjmuje zarząd; odmowa przyjęcia musi być umotywowana.

(4) Członek ma być wykreślony z listy członków, jeżeli:

a) zgłosi swe wystąpienie na 3 miesiące przed końcem roku obrachunkowego;

b) zostanie wykluczony przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) na wniosek zarządu, o ile mimo pisemnego upomnienia zalega ze składkami na rzecz cechu przez 6 miesięcy, albo działa rozmyślnie na szkodę cechu, lub swem postępowaniem przynosi uszczerbek godności zawodowej rzemieślnika.

(5) Członek występujący dobrowolnie (ust. 4a) przestaje być członkiem po przyjęciu przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) sprawozdania rachunkowego za rok ubiegły. Z dniem tym występujący traci wszelkie prawa członka do majątku cechu i do utworzonych przez cech osobnych funduszów, obowiązany jest jednak uiścić tak zaległe, jak i bieżące opłaty, które w dniu jego wystąpienia były już nałożone dla pokrycia kosztów, połączonych z działalnością cechu.

(6) Członkowi cechu przysługuje prawo wybierania i wybieralności oraz prawo głosowania na walnem zebraniu cechu. Praw tych nie posiadają członkowie, którzy:

a) prawomocnym wyrokiem skazani zostali na utratę praw publicznych, a to aż do czasu odzyskania tych praw;

b) na zasadzie orzeczenia sądowego są ograniczeni w zarządzaniu swym majątkiem;

c) zalegają od 3 miesięcy ze składkami na rzecz cechu — do czasu uiszczenia tych zaległości.

(7) Obowiązkiem członka cechu jest:

a) przyczynianie się do osiągnięcia zadań cechu;

b) stosowanie się do przepisów statutu, uchwał walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) i zarządzeń, wydanych przez zarząd;

c) wpłacenie przy wstąpieniu do cechu wpisowego oraz uiszczanie potem stałej rocznej składki w wysokości, ustalonej w statucie, przyczem stała składka może być płacona w ratach miesięcznych lub kwartalnych.

§ 8. (1) Władzą nadzorczą cechu jest właściwa terytorjalnie władza przemysłowa I instancji.

(2) Władza nadzorcza:

a) może brać przez swego delegata udział z głosem doradczym w walnem zebraniu cechu (zebraniu delegatów) i posiedzeniu zarządu;

b) może żądać zwołania walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) oraz posiedzenia zarządu i komisji rewizyjnej;

c) zatwierdza regulamin sądu polubownego oraz uchwały wymienione w § 4 ust. 6 d)-f) niniejszego rozporządzenia;

d) zatwierdza lokaty nadwyżki budżetowej cechu;

e) zatwierdza uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) o przeznaczeniu czystego majątku cechu w razie jego dobrowolnej likwidacji.

(3) Władza nadzorcza ma prawo nakładania kar porządkowych, mianowicie nagany lub grzywny do 20 złotych na starszego lub podstarszego cechu, którzy nie wykonywają poleceń władzy nadzorczej lub zarządzeń właściwej izby rzemieślniczej, wynikających z prawa przemysłowego i statutu izby.

(4) Władza nadzorcza prowadzi rejestr cechów. Treść tego rejestru ustali osobne zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 9. (1) Cech działa na podstawie statutu, zatwierdzonego przez właściwą władzę nadzorczą po wysłuchaniu opinji właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej. W tym samym trybie zatwierdzane są zmiany statutu cechu.

(2) Zatwierdzenia statutu należy odmówić jeżeli:

a) postanowienia statutu są sprzeczne z obowiązującemi przepisami;

b) zachodzą istotne okoliczności, wskazujące, że cech nie będzie zdolny do spełniania swych ustawowych zadań.

§ 10. (1) Jeżeli cech wykracza w swej działalności przeciwko przepisom prawa przemysłowego, obowiązujących ustaw, niniejszego rozporządzenia lub własnego statutu, zagraża interesowi publicznemu albo pomimo wezwania ze strony władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań, wojewódzka władza przemysłowa może, po wysłuchaniu opinji lub na wniosek właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, bądź zawiesić w urzędowaniu zarząd cechu i ustanowić tymczasowy zarząd cechu do czasu przeprowadzenia wyboru nowego zarządu, bądź rozwiązać cech i zarządzić jego likwidację.

(2) W razie przymusowej likwidacji cechu wojewódzka władza przemysłowa wyznacza likwidatora, który przeprowadza likwidację spraw cechu, ustala jego stan majątkowy, ściąga należności i reguluje zobowiązania cechu wobec osób trzecich. O przeznaczeniu pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu majątku w nieruchomościach, ruchomościach, gotówce i papierach wartościowych decyduje wojewódzka władza

przemysłowa po wysłuchaniu opinji właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, przekazując pozostały czysty majątek na ogólne cele, odpowiadające interesom rzemiosła (szkoły, bursy, stypendja, muzeum i t. p.).

(3) Dobrowolna likwidacja cechu następuje na podstawie uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów), powziętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków cechu (delegatów). Likwidację spraw cechu, ustalenie jego stanu majątkowego, ściąganie należności i uregulowanie zobowiązań cechu wobec osób trzecich przeprowadza zarząd cechu; walne zebranie cechu (zebranie delegatów) może jednak wybrać specjalną komisję likwidacyjną, złożoną co najmniej z 3 osób.

(4) O przeznaczeniu pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu majątku cechu w nieruchomościach, ruchomościach, gotówce i papierach wartościowych decyduje w razie braku przepisów statutu walne zebranie cechu (zebranie delegatów), którego uchwała wymaga zatwierdzenia przez właściwą władzę nadzorczą.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 148. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o likwidacji urzędów rozjemczych do spraw najmu.

Na podstawie art. 5 ust. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 roku w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 82, poz. 504) zarządzam co następuje:

§ 1. Akta i księgi zniesionych urzędów rozjemczych do spraw najmu będą przekazane zarządom miejskim właściwych miast i przez nie przechowywane.

§ 2. Zarządy miejskie obowiązane są na żądanie strony sporządzać i wydawać wypisy, odpisy, zaświadczenia i wyciągi z akt i ksiąg. Za pisma te pobierane będą przez zarządy miejskie opłaty administracyjne według obowiązujących w tym względzie przepisów.

Na wniosek należy zwrócić stronie złożone przez nią do akt dokumenty.

§ 3. W sprawach, wniesionych do urzędów rozjemczych do spraw najmu a przekazanych sądowi, pobiera się należne w postępowaniu niespornem (incydentalnem) opłaty sądowe dopiero od pism i wniosków, złożonych po przekazaniu.

Niewydane przez urząd rozjemczy do spraw najmu zaliczki na koszty postępowania należy wpłacić do kasy sądu, któremu sprawa została przekazana.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 149. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o obniżeniu ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa.

z 5 marca Nr. 17 Rok 1936

Poz. 150. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1936 r. o komisjach lekarskich dla funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160) zarządza się co następuje:

§ 1. Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia, oznaczają artykuły ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160).

§ 2. Komisje lekarskie dla funkcjonarjuszów państwowych są powołane do wydawania oceny:

a) o trwałej niezdolności do służby w przypadkach, przewidzianych w art. 9 ust. 2, art. 11 i 44, oraz o tem, czy niezdolność ta spowodowana została przyczynami, przewidzianemi w art. 9 ust. 2;

b) o czasie powstania i o związku przyczynowym choroby (kalectwa) ze służbą państwową, w szczególności do oceny, czy choroba (kalectwo) powstała bez winy funkcjonarjusza i z przyczyn, wskazanych w art. 9 ust. 2;

c) o stopniu utraty zdolności zarobkowej w przypadkach, przewidzianych w art. 11 i 12;

d) o tem, czy śmierć nastąpiła z przyczyn, wskazanych w art. 9 ust. 2;

e) o zdolności do służby w przypadkach, określanych w art. 28 pkt. a) i art. 29 pkt. b);

f) o trwaniu nadal niezdolności do pracy zarobkowej i stopniu odzyskania zdolności do pracy zarobkowej (art. 39 ust. 1);

g) o zupełnej zdolności do służby w przypadkach, określonych w art. 39 ust. 2 i art. 40;

h) o potrzebie umieszczenia emeryta w zakładzie dla umysłowo chorych (art. 42).

§ 3. Ustanawia się następujące emerytalne komisje lekarskie dla funkcjonarjuszów państwowych:

a) komisje lekarskie I instancji przy urzędach wojewódzkich (Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę) — dla wszystkich funkcjonarjuszów państwowych z wyjątkiem funkcjonarjuszów, wskazanych w pkt. c);

b) komisje lekarskie II instancji przy urzędach wojewódzkich (Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę) — jako odwoławcze od orzeczeń komisyj, wymienionych w pkt. a);

c) komisję lekarską I instancji przy Ministerstwie Opieki Społecznej — dla tych funkcjonarjuszów państwowych, których ich władza naczelna uzna za wskazane poddać badaniu przez

tę komisję, a także w przypadkach, wymienionych w § 11 ust. (3);

d) komisję lekarską II instancji przy Ministerstwie Opieki Społecznej jako komisję odwoławczą od orzeczeń komisji, wymienionej w pkt. c).

§ 4. (1) Jeżeli przepisy rozporządzenia niniejszego nie stanowią inaczej, miejscową właściwość komisyj lekarskich określa w stosunku do:

a) funkcjonarjuszów państwowych pozostających w służbie — miejsce pełnienia służby;

b) funkcjonarjuszów zwolnionych ze służby — miejsce zamieszkania;

c) funkcjonarjuszów państwowych, zmarłych z przyczyn, wymienionych w art. 9 ust. 2 — miejsce ostatniego pełnienia służby.

(2) Władza, zarządzająca badanie, może zwrócić się o zbadanie przez komisję lekarską, właściwą według miejsca pobytu osoby, mającej być badaną, jeżeli badanie przez właściwą komisję lekarską byłoby utrudnione spowodu obłożnej choroby danej osoby lub zmiany przez nią miejsca zamieszkania.

(3) Wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) nie może pozostawić bez uwzględnienia wniosku właściwej władzy o poddanie funkcjonarjusza państwowege lub emeryta badaniu przez komisję lekarską.

§ 5. (1) Badanie przez komisję lekarską funkcjonarjusza państwowego, pozostającego w służbie, zarządza ta władza służbowa, do której kompetencji należy przeniesienie funkcjonarjusza w stan spoczynku; władza naczelna może upoważnić do tego podległe sobie bezpośrednio władze.

(2) Badanie przez komisję lekarską funkcjonarjusza państwowego, zwolnionego ze służby, niebędącego uczestnikiem Państwowego Zakładu Emerytalnego, zarządza władza skarbowa, właściwa do rozpatrzenia jego praw emerytalnych.

(3) Badanie przez komisję lekarską funkcjonarjusza państwowego, zwolnionego ze służby, a będącego uczestnikiem Państwowego Zakładu Emerytalnego zarząda ten Zakład.

(4) W przypadkach, wymienionych w art. 39 i 40, władza, o której mowa w ust. (2) lub Państwowy Zakład Emerytalny, zarządza badanie emeryta przez komisję lekarską w porozumieniu z władzą, właściwą dla powołania emeryta do służby czynnej.

(5) Ustalenie, czy śmierć funkcjonarjusza państwowego, niebędącego uczestnikiem Państwowego Zakładu Emerytalnego, nastąpiła z przyczyn, wymienionych w art. 9 ust. 2, zarządza na wniosek osób zainteresowanych władza skarbowa, właściwa do rozpatrzenia praw emerytalnych pozostałej po nim rodziny.

(6) Ustalenie, czy śmierć funkcjonarjusza państwowego, będącego uczestnikiem Państwowego Zakładu Emerytalnego, nastąpiła z przyczyn, wymienionych w art. 9 ust. 2, zarządza na wniosek osób zainteresowanych Państwowy Zakład Emerytalny.

§ 6. (1) Skład komisyj lekarskich jest następujący:

a) komisyj wymienionych w § 3 pkt. a) i b): przewodniczący — lekarz rządowy, powołany przez Ministra Opieki Społecznej na wniosek właściwego wojewody (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę), członkowie — dwaj lekarze, rządowi lub samorządowi, powołani przez wojewodę (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę);

b) komisji wymienionej w § 3 pkt. c): przewodniczący — lekarz rządowy i członkowie — dwaj lekarze rządowi lub samorządowi, powołani przez Ministra Opieki Społecznej;

c) komisji wymienionej w § 3 pkt. d): przewodniczący i dwaj członkowie—lekarze rządowi, powołani przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) W badaniu funkcjonarjusza państwowego przez komisję lekarską II instancji nie może brać udziału lekarz, który uczestniczył w badaniu tego funkcjonarjusz przez komisję lekarską I instancji.

(3) Jednocześnie z powołaniem przewodniczących i członków komisyj lekarskich powołuje się ich zastępców w sposób, wskazany w ust. (1).

(4) Lekarzem rządowym w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest lekarz zatrudniony w administracji rządowej, lekarzem samorządowym — lekarz zatrudniony w administracji samorządowej.

§ 7. Komisje lekarskie II instancji powołane są do wydawania oceny w przypadkach, jeżeli po wydaniu orzeczenia przez komisję I instancji władza zarządzi ponowne badanie, lub jeżeli zainteresowany, dla którego wynik badania przez komisję lekarską I instancji wypadł niekorzystnie, wniesie odwołanie. W przypadkach gdy chodzi o ustalenie, czy śmierć funkcjonarjusza nastąpiła z przyczyn, wskazanych w art. 9 ust. 2, prawo odwołania służy wdowie lub sierotom po zmarłym funkcjonarjuszu państwowym, o ile osoby te, w razie ustalenia takiej okoliczności uzyskałyby prawo do pensji wdowiej lub sierocej. Jeżeli chodzi o osobę umysłowo chorą prawo odwołania służy jej opiekunowi.

§ 8. W przypadkach, gdy zachodzi istotna potrzeba uzupełniających badań specjalnych, przewodniczący komisji przed wydaniem orzeczenia może kierować badanego do odpowiedniego specjalisty, zakładu leczniczego lub djagnostycznego, lub zapraszać na posiedzenia komisji lekarzy specjalistów z głosem doradczym.

§ 9. O zdolności do służby oraz o stopniu utraty zdolności do pracy zarobkowej komisje lekarskie orzekają na podstawie tabeli stanów chorobowych i skali wysokości utraty zdolności do pracy zarobkowej, załączonych do rozporządzenia niniejszego *).

§ 10. Stwierdzenie czasu powstania i związku przyczynowego choroby (kalectwa) ze służbą

*) Nie przedrukowano.

oraz stwierdzenie, że choroba (kalectwo) powstała bez własnej winy funkcjonarjusza państwowego, komisja lekarska opiera na wynikach badań i na aktach, które powinny być jej dostarczone przez władzę zarządzającą badanie, oraz na wskazaniach wiedzy lekarskiej.

§ 11. (1) W razie niemożności stawienia się funkcjonarjusza państwowego do komisji lekarskiej spowodu choroby obłożnej, stwierdzonej świadectwem lekarskiem, władza, przy której istnieje komisja lekarska, po wysłuchaniu opinji tej komisji rozstrzyga:

a) czy potrzebne jest stwierdzenie przez lekarza powiatowego lub innego, wyznaczonego przez tę władzę, niemożności stawienia się,

b) czy badanie ma być odłożone do innego terminu i jakiego,

c) czy też komisja lekarska ma się udać na miejsce pobytu funkcjonarjusza państwowego.

(2) W przypadkach potrzeby zbadania przez komisję lekarską funkcjonarjusza państwowego, przebywającego na leczeniu w szpitalu publicznym lub w innym zakładzie leczniczym, w którym mogą być leczeni funkcjonarjusze państwowi na rachunek Skarbu Państwa, a stan zdrowia tego funkcjonarjusza nie pozwala na dokonanie badań lekarskich przez komisję lekarską, komisja może wydać orzeczenie bez badania chorego na zasadzie opinji lekarza, kierownika szpitala publicznego lub innego zakładu leczniczego, aktów osobowych funkcjonarjusza oraz wskazań wiedzy lekarskiej.

(3) W przypadkach potrzeby zbadania przez komisję lekarską funkcjonarjusza państwowego, przebywającego zagranicą lub na terenie wolnego miasta Gdańska, orzeczenie wydaje komisja lekarska I instancji przy Ministerstwie Opieki Społecznej na podstawie opinji lekarza zaufania, powołanego przez przedstawiciela polskiego zagranicą (Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku).

(4) W razie odwołania od orzeczenia, określonego w ust. (3), jeżeli powrót do kraju podlegającego badaniu funkcjonarjusza państwowego według opinji jego władzy przełożonej jest nadal niemożliwy, komisja lekarska II instancji przy Ministerstwie Opieki Społecznej może wydać orzeczenie na podstawie opinji, wydanej przez lekarzy, powołanych na jej wniosek przez przedstawiciela polskiego zagranicą (Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku).

§ 12. (1) Orzeczenia komisyj lekarskich zapadają większością głosów; wstrzymywanie się od głosowania jest niedopuszczalne.

(2) Orzeczenia komisyj lekarskich podpisują przewodniczący i obaj członkowie.

§ 13. (1) Członkom komisyj lekarskich, niebędącym lekarzami rządowymi, przysługuje za udział w posiedzeniach komisji wynagrodzenie dzienne w wysokości diety, ustalonej w § 4 ust. (1) lit. g) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320) oraz zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca urzędowania komisji lekarskiej i spowrotem na zasadach przepisów powołanego rozporządzenia: do kosztów przejazdu nie mogą być wliczone koszty przewozu bagażu podróżnego.

(2) W przypadkach wyjątkowych mogą być przyznane lekarzom specjalistom diety oraz koszty przejazdu w wysokości, określonej w § 4 ust. (1) lit. f) powołanego w ust. (1) rozporządzenia.

(3) Wysokości wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów badania i przejazdu lekarzy zagranicznych ustala przedstawiciel polski zagranicą według uznania i warunków miejscowych.

§ 14. (1) Wydatki na koszty podróży i diety funkcjonarjuszów państwowych pozostających w służbie, związane z badaniami dla celów emerytalnych, obciążają właściwe paragrafy budżetu administracji.

(2) Wydatki, wymienione w § 13, oraz koszty badań, przewidzianych w § 8 ust. (2), obciążają budżet Ministerstwa Skarbu.

(3) Wydatki, połączone z badaniem zwolnionych ze służby funkcjonarjuszów państwowych, niebędących uczestnikami Państwowego Zakładu Emerytalnego, obciążają budżet Ministerstwa Skarbu z wyjątkiem wydatków, związanych z badaniami na mocy przepisów art. 40, które obciążają budżet władzy, powołującej emeryta do służby czynnej.

(4) Wydatki, połączone z badaniem dla celów emerytalnych, zwolnionych ze służby państwowej funkcjonarjuszów państwowych, będących uczestnikami Państwowego Zakładu Emerytalnego, ponosi ten Zakład.

§ 15. (1) Nadzór nad komisjami lekarskiemi wykonywa Minister Opieki Społecznej.

(2) Minister Opieki Społecznej ustala regulamin wewnętrzny urzędowania komisyj lekarskich.

§ 16. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej oraz Ministrowi Skarbu i innym ministrom wc właściwym każdemu z nich zakresie działania.

§ 17. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie ósmego dnia po ogłoszeniu.

(2) Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 302), o ile dotyczy funkcjonarjuszów państwowych.

Poz. 151. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1936 r. o komisjach wojskowo-lekarskich dla zawodowych wojskowych.

Poz. 152. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Reform Rol-

nych z dnia 27 stycznia 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych.

Na podstawie art. 3 ust. 3, art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 3, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2, art. 12 ust. 3, art. 13, art. 14 ust. 2, art. 15 ust. 3, art. 16, art. 18 ust. 2 i art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 858) zarządza się co na tępuje:

§ 1. (1) Artykuły powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia oznaczają artykuły rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 858).

(2) Paragrafy, powołane w rozporządzeniu niniejszem oznaczają przepisy rozporządzenia niniejszego.

Do art. 1.

§ 2. (1) Powstanie obowiązku osobistych świadczeń wojennych z mocy samego prawa (art. 1 ust. 1) podaje powiatowa władza administracji ogólnej do publicznej wiadomości, wskazując dzień, od którego ten obowiązek wchodzi w życie.

(2) Podanie do publicznej wiadomości następuje w drodze obwieszczeń, które należy rozplakatować w siedzibie powiatowych władz administracji ogólnej oraz w siedzibie zarządów gmin. Pozatem podanie do publicznej wiadomości powstania obowiązku osobistych świadczeń wojennych może nastąpić przez ogłoszenie w sposób przyjęty zwyczajowo w danej miejscowości.

§ 3. (1) Wprowadzenie obowiązku osobistych świadczeń wojennych z mocy rozporządzenia Rady Ministrów (art. 1 ust. 2) podaje się bądź to do publicznej wiadomości w sposób, określony w § 2, bądź też tylko do wiadomości interesowanych zapomocą pism (nakazów), skierowanych bezpośrednio do obowiązanych do osobistych świadczeń wojennych.

(2) O sposobie podania do wiadomości wprowadzenia obowiązku osobistych świadczeń wojennych na podstawie art. 1 ust. 2 rozstrzyga Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 4. W obwieszczeniach, ogłoszeniach oraz w pismach dotyczących obowiązku osobistych świadczeń wojennych, należy wskazać na odpowiedzialność karną i dyscyplinarną spowodu niedopełnienia obowiązku osobistego świadczenia.

Do art. 2.

§ 5. Ustanie obowiązku osobistych świadczeń wojennych będzie ogłaszane w dzienniku urzędowym „Monitor Polski".

Do art. 3.

§ 6. (1) Powołany do osobistych świadczeń wojennych na rzecz władz rządowych lub samorządowych, obowiązany jest do wykonywania prac, zleconych mu przez władzę, na rzecz której świadczenie jest wykonywane, bez względu na istniejące ograniczenia, wynikające z obowiązującego ustawodawstwa o pracy.

(2) Do osób, powołanych do wykonywania osobistych świadczeń wojennych na rzecz państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich, stosuje się w zakresie wykonywania pracy przepisy ustawodawstwa o pracy, o ile Ministrowie: Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w porozumieniu z interesowanymi ministrami nie wprowadzą w drodze szczególnego zarządzenia wstrzymania mocy obowiązującej niektórych przepisów tego ustawodawstwa dla poszczególnych gałęzi pracy lub poszczególnych okręgów.

(3) Zarządzenia, o których mowa w ust. 2, będą ogłaszane w dzienniku urządowym „Monitor Polski".

Do art. 4.

§ 7. (1) Osoby powołane do czynnej służby wojskowej lub do wojskowej służby pomocniczej są wolne od obowiązku osobistych świadczeń wojennych od dnia, na który zostały powołane do służby.

(2) Za służbę wojskową w rozumieniu art. 4 należy uważać również:

a) wojskową służbę kolejową, pełnioną na podstawie obowiązujących przepisów o kolejach w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa,

b) wojskową służbę łączności w telegrafach i telefonach lub wojskową służbę w pocztach, pełnioną na podstawie obowiązujących przepisów o pocztach, telegrafach i telefonach w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa,

c) wojskową służbę drogową lub wojskową służbę żeglugi śródlądowej, pełnioną na podstawie obowiązujących przepisów o drogach lądowych i drogach wodnych śródlądowych w czasie wojny lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa.

§ 8. (1) Osoby wolne z mocy samego prawa od osobistych świadczeń wojennych nie podlegają powołaniu do tych świadczeń.

(2) Wystarczającym dowodem dla stwierdzenia istnienia okoliczności, uzasadniających niepowoływanie tych osób do osobistych świadczeń wojennych jest:

a) co do osób, powołanych do czynnej służby wojskowej lub wojskowej służby pomocniczej — karta powołania do służby, a jeżeli powołanie nastąpiło w drodze publicznych obwieszczeń, inny dokument (książeczka wojskowa, dowód osobisty, akt urodzenia i t. p.);

b) co do osób zwolnionych od służby wojskowej na podstawie reklamacji — karta zwolnienia wystawiona przez P. K. U.;

c) co do duchownych — zaświadczenie wystawione przez powiatowe władze administracji ogólnej;

d) co do posłów na sejm i senatorów — legitymacja poselska, wystawiona przez Biuro sejmu lub legitymacja senatorska, wystawiona przez Biuro senatu;

e) co do sędziów i prokuratorów sądów powszechnych oraz funkcjonarjuszów państwowych — legitymacja służbowa wystawiona przez władzę przełożoną;

f) co do pracowników przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe" oraz „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" — legitymacja służbowa lub zaświadczenie wystawione przez władzę przełożoną pracownika;

g) co do pracowników Polskiego Monopolu Tytoniowego, Państwowego Monopolu Spirytusowego i Polskiego Monopolu Solnego — zaświadczenie dyrekcji właściwego monopolu lub właściwego zakładu monopolowego;

h) co do osób, wymienionych w art. 4 pkt. 7 — legitymacja wystawiona przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

(3) Zwolnienie od obowiązku osobistych świadczeń wojennych z mocy samego prawa trwa przez czas istnienia okoliczności, uzasadniających to zwolnienie.

Do art. 5.

§ 9. (1) Powołanie do osobistych świadczeń wojennych uskuteczniają:

a) powiatowe władze administracji ogólnej — w miejscowościach będących siedzibą tych władz;

b) zarządy gmin — w innych miejscowościach.

(2) Na obszarze, objętym stanem wojennym, powołanie do osobistych świadczeń wojennych przeprowadzają władze administracji cywilnej lub wojskowej, określone w zarządzeniu Naczelnego Wodza.

(3) W miejscowościach położonych na obszarze wojennym, w których nie urzędują ani władze administracji ogólnej lub samorządowej, ani też władze administracji wojskowej — powołanie do osobistych świadczeń wojennych uskuteczniają bezpośrednio dowódcy (kierownicy) poszczególnych oddziałów lub zakładów wojskowych.

§ 10. (1) Powołanie do osobistych świadczeń wojennych powinno być zasadniczo pisemne i skierowane do indywidualnie oznaczonej osoby; w przypadkach niecierpiących zwłoki może być ono ustne, uskutecznione w sposób, odpowiadający okolicznościom.

(2) Powołanie następuje w formie nakazu władzy powołującej, w którym należy podać:

a) miejsce i czas (dzień, godzina), w których należy się stawić dla wykonania świadczenia;

b) z jakiemi narzędziami pracy lub środkami przewozowemi i inwentarzem należy się stawić do wykonania świadczenia;

c) pouczenie o skutkach prawnych niestawiennictwa do świadczenia oraz niewykonywania obowiązków w czasie trwania świadczenia.

§ 11. (1) Władza powołująca do osobistych świadczeń wojennych, wyznaczając powołanemu termin do stawienia się, powinna oznaczyć go w miarę możności tak, by powołanemu pozostawić odpowiedni czas dla załatwienia spraw osobistych.

(2) Przy określaniu tego terminu należy mieć na względzie stosunki rodzinne i majątkowe powołanego, przypuszczalny przeciąg czasu świadczenia, rodzaj czynności, miejsce wykonania świadczenia, jak również, czy zapotrzebowanie osobistych świadczeń wojennych dotyczy nagłego wykonania świadczenia, czy też nie.

(3) Przy powoływaniu do wykonywania osobistych świadczeń osób, zatrudnionych w szpitalach publicznych oraz w tych zakładach leczniczych i opiekuńczych, które wojewódzka władza administracji ogólnej uzna za mające charakter instytucyj użyteczności publicznej, należy mieć na uwadze tę okoliczność, aby przez takie powołanie działalność tych zakładów leczniczych i opiekuńczych nie była w znacznym stopniu ograniczona lub utrudniona.

§ 12. Przy powoływaniu do osobistych świadczeń wojennych należy w miarę możności kierować się zasadą równomiernego obciążania ludności świadczeniami.

§ 13. (1) W celu równomiernego obciążenia ludności świadczeniami, władze, określone w § 9 ust. 1 mogą, w razie potrzeby z chwilą powstania warunków, określonych w art. 1 założyć wykazy imienne osób, obowiązanych do osobistych świadczeń wojennych, w wykazach należy wyszczególnić posiadany przez te osoby inwentarz żywy i martwy (konie, środki lokomocji).

(2) Sposób prowadzenia wykazów zależy od uznania władzy, sporządzającej te wykazy.

Do art. 6.

§ 14. (1) Wykazanie istnienia okoliczności, uzasadniających zwolnienie od obowiązku osobistych świadczeń wojennych w myśl art. 6 jest obowiązkiem interesowanego.

(2) Wykazanie warunków powodujących zwolnienie może nastąpić, zarówno przed powołaniem do osobistych świadczeń wojennych, jako też w czasie wykonywania świadczenia.

§ 15. (1) W celu uzyskania zwolnienia od osobistych świadczeń wojennych powinny osoby, wymienione w art. 6 ust. 1 przedstawić władzy powołującej do osobistych świadczeń wojennych — następujące dokumenty:

a) osoby chore, dotknięte ułomnością fizyczną oraz kobiety, będące w ciąży, świadectwo lekarza urzędowego (cywilnego lub wojskowego), a w braku takiego lekarza w miejscu pobytu tych osób, świadectwo innego lekarza, stwierdzające niezdolność tych osób do wykonywania świadczenia;

b) kobiety, co do których nie upłynęło 6 tygodni po odbyciu przez nie porodu, kobiety karmiące oraz matki, wychowujące dzieci w wieku do ukończonych lat 13 — zaświadczenie, wystawione: w gminach miejskich przez zarząd gminy — a w gminach wiejskich przez sołtysów;

c) osoby, wymienione w pkt. 4 — zaświadczenie władzy, powołującej do rzeczowych świadczeń wojennych;

d) cudzoziemcy — ważny paszport, wydany przez władze państwa ojczystego, stwierdzający przynależność okaziciela do tego państwa.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych poda do wiadomości powiatowych władz administracji ogólnej te państwa, których obywatele są w myśl art. 6 ust. 1 pkt. 2 zwolnieni od obowiązku osobistych świadczeń wojenych.

(2) Wymienione w ust. 1 lit. a), b), c), dokumenty powinny podawać, przez jaki czas będzie trwała przeszkoda w powoływaniu danej osoby do osobistych świadczeń wojennych.

§ 16. (1) Władzą właściwą do zwolnienia od obowiązku osobistych świadczeń wojennych osób wymienionych w art. 6 ust. 1 jest władza powołująca do osobistych świadczeń wojennych.

(2) Jeżeli powodem zwolnienia jest niezdolność do wykonywania osobistego świadczenia wskutek choroby lub ułomności fizycznej, może zwolnić od osobistego świadczenia również korzystający z osobistego świadczenia, zawiadamiając o tem władzę wskazaną w ust. 1.

§ 17. (1) Osoby, ubiegające się na podstawie art. 6 ust. 2 pkt. 2, 3 i 4 o zwolnienie od obowiązku osobistych świadczeń wojennych, powinny wnieść do powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu, podania o zwolnienie od tego obowiązku, dołączając do tych podań następujące dokumenty:

a) osoby, wymienione w pkt. 2 — zaświadczenie, wystawione: w gminach miejskich przez zarząd gminy, a w gminach wiejskich przez sołtysów;

b) osoby, odbywające studja — zaświadczenie kierowników odnośnych zakładów naukowych;

c) osoby, wymienione w pkt. 4 — zaświadczenie, wystawione przez zarząd gminy.

(2) O zwolnienie osób, wymienionych w art. 6 ust. 2 pkt. 1 zgłaszają zbiorowe wnioski kierownicy państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich, pracujących w interesie obrony Państwa, a o ile chodzi o funkcjonarjuszów samorządowych — organ zarządzający związku samorządowego, działający jednoosobowo.

§ 18. (1) Powiatowe władze administracji ogólnej rozstrzygają sprawy zwolnień w trybie, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

(2) Od decyzji powiatowej władzy administracji ogólnej, odmawiającej zwolnienia, służy interesowanemu odwołanie, które nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji.

§ 19. (1) Władza, udzielająca zwolnienia, wystawia interesowanemu zaświadczenie.

(2) W zaświadczeniu tem należy podać, na jaki czas i z jakiego powodu następuje zwolnienie.

Do art. 7.

§ 20. Decyzja do jakich robót należy użyć powołanego do osobistych świadczeń wojennych należy:

a) przy wykonywaniu osobistych świadczeń wojennych na rzecz władz rządowych i samorządowych — do organu wykonywującego z ramienia tych władz nadzór nad wykonywaniem osobistych świadczeń wojennych;

b) przy wykonywaniu osobistych świadczeń wojennych na rzecz państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich — do korzystającego ze świadczeń, przyczem powiatowym władzom administracji ogólnej przysługuje prawo kontroli w zakresie używania obowiązanych do osobistych świadczeń wojennych do właściwych prac.

Do art. 8.

§ 21. (1) Narzędzia, środki lokomocji i inwentarz, z jakiemi mają się stawić powołani do osobistych świadczeń wojennych wyszczególnia się w zapotrzebowaniach, kierowanych do władz, powołujących do osobistych świadczeń wojennych.

(2) Nieposiadanie własnych narzędzi przez powołanego ma być stwierdzone w gminach miejskich przez zarząd gminy — a w gminach wiejskich przez sołtysów.

§ 22. Obowiązek stawienia się do świadczeń z inwentarzem pociągowym nie obejmuje następującego inwentarza:

a) koni, stanowiących własność prywatną, a przeznaczonych do przewożenia poczty, na podstawie umowy, jeżeli istnienie takiej umowy stwierdzono dokumentem pisemnym, potwierdzonym przez właściwą dyrekcję okręgu poczt i telegrafów;

b) koni, stanowiących własność prywatną, przeznaczonych do budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów, jeżeli okoliczność powyższa stwierdzoną zostanie przez powiatową władzę administracji ogólnej wydaniem odpowiedniego

poświadczenia. Poświadczenie to może być zastąpione przez nakaz, wydany na podstawie art. 6 i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 846);

c) ogierów i klaczy, wpisanych do ksiąg stadnych koni, prowadzonych zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą koni (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 284);

d) ogierów i klaczy, wpisanych do ksiąg ogierów i klaczy zarodowych, jeżeli okoliczność ta została stwierdzona odpowiedniem zaświadczeniem izby rolniczej;

e) klaczy wysokoźrebnych i klaczy ze źrebiętami w wieku do 4 miesięcy, o ile okoliczności te zostaną stwierdzone zaświadczeniem właściwego zarządu gminnego (miejskiego);

f) zwierząt pracujących w kopalniach stale pod ziemią, jeżeli okoliczność ta zostanie stwierdzoną zaświadczeniem właściwego okręgowego urzędu górniczego;

g) koni zadeklarowanych do przysposobienia wojskowego konnego i wcielonych do wojskowej służby pomocniczej konnej.

Do art. 9.

§ 23. (1) Następujące władze są właściwe do zgłaszania zapotrzebowań na osobiste świadczenia wojenne:

1) w zakresie administracji wojskowej — komendanci garnizonów, a poza obszarem garnizonu dowódcy (kierownicy) przebywający przejściowo w danej miejscowości oddziałów i zakładów wojskowych;

2) w zakresie administracji spraw wewnętrznych — wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej, organa policji państwowej oraz zarządy gmin;

3) w zakresie administracji przemysłu i handlu:

a) w ogólnym przemyśle wojennym — urzędy wojewódzkie,

b) w ścisłym przemyśle wojennym — kierownictwa zakładów,

c) w zakresie marynarki handlowej, portów morskich oraz przedsiębiorstw, znajdujących się w portach morskich — dyrektor urzędu morskiego;

4) w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych:

a) powiatowe władze administracji ogólnej,

b) kierownicy państwowych zakładów chowu koni,

c) dyrektorzy lasów państwowych,

d) nadleśniczowie,

e) kierownicy jednostek organizacyjnych szczególnych;

5) w zakresie administracji Ministerstwa Komunikacji:

a) w przedsiębiorstwie państwowem „Polskie Koleje Państwowe",

— Dyrektorzy Kolei Państwowych,

— Naczelnicy Oddziałów Kolei Państwowych,

— Naczelnicy (zawiadowcy) wykonawczych jednostek służbowych;

b) w administracji dróg kołowych:

— wojewódzkie władze administracji ogólnej,

— kierownicy powiatowych zarządów drogowych;

c) w administracji dróg wodnych śródlądowych:

— wojewódzkie władze administracji ogólnej,

— kierownicy państwowych zarządów wodnych;

6) w zakresie administracji opieki społecznej:

— wojewódzkie władze administracji ogólnej;

7) w zakresie administracji poczt i telegrafów:

— dyrektorzy departamentów i biur Ministerstwa Poczt i Telegrafów,

— dyrektorzy okręgów Poczt i Telegrafów,

— naczelnicy obwodowych urzędów pocztowo - telekomunikacyjnych lub pocztowych,

— naczelnicy rejonowych urzędów telefoniczno - telegraficznych (telekomunikacyjnych);

8) w zakresie administracji skarbowej:

— Dyrekcje Polskiego Monopolu Tytoniowego, Państwowego Monopolu Spirytusowego i Polskiego Monopolu Solnego oraz kierownicy zakładów monopolowych.

(2) W sprawach dotyczących obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej zgłaszają zapotrzebowania na osobiste świadczenia wojenne komendanci (dowódcy) obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

§ 24. Na obszarze objętym stanem wojennym zgłaszają zapotrzebowania na osobiste świadczenia wojenne władze administracji cywilnej lub wojskowej, określone w zarządzeniu Naczelnego Wodza.

§ 25. (1) Zapotrzebowania należy zgłaszać pisemnie, podając w nich następujące dane:

a) ilość osób, potrzebnych do wykonania świadczenia ze wskazaniem fachowości;

b) miejsce, dzień i godzinę, w których mają się stawić powołani do wykonania tego świadczenia;

c) z jakiemi narzędziami lub środkami przewozowemi i inwentarzem mają się stawić powołani do wykonania świadczenia;

d) jakie ewentualnie i gdzie będą dostawione środki przewozowe celem przewiezienia powołanych na miejsce świadczenia;

e) przypuszczalny przeciąg czasu świadczenia.

(2) W przypadkach, niecierpiących zwłoki można zgłosić zapotrzebowanie telegraficznie lub

telefonicznie — zgłoszenie to jednak należy następnie potwierdzić pisemnie, podając dane, wyszczególnione w ust. (1).

§ 26. (1) Zapotrzebowania należy kierować do władz właściwych do powoływania do osobistych świadczeń wojennych, urzędujących w miejscowościach, położonych najbliżej miejsca, w którem świadczenie ma być wykonane.

(2) Przepis § 12 stosuje się odpowiednio do wystawiania zapotrzebowań na osobiste świadczenia wojenne.

§ 27. (1) Władza wojskowa, przed zgłoszeniem zapotrzebowania do osobistych świadczeń wojennych — powinna rozważyć, czy ze względu na rodzaj i jakość prac, które mają być wykonane —należy zgłosić zapotrzebowania na osobiste świadczenia wojenne, czy też zapewnić sobie niezbędną pomoc dla wykonania zadania na podstawie innych obowiązujących przepisów.

(2) W tym względzie należy kierować się zasadą, że do osobistych świadczeń wojennych należy powoływać tylko w tych wypadkach, gdy praca mająca być przedmiotem świadczenia ma być krótkotrwałą i nie wymagającą przygotowania fachowego lub zawodowego oraz gdy nie będzie zachodzić potrzeba zorganizowania powołanych w oddziały zwarte.

Do art. 10.

§ 28. (1) W przypadku zgłoszenia jednoczesnego zapotrzebowania świadczeń osobistych przez dwie lub więcej władz państwowych (niewojskowych) o pierwszeństwie rozstrzyga termin doręczenia zapotrzebowania władzy, powołującej do osobistych świadczeń wojennych, jeżeli obydwa świadczenia nie mogą być jednocześnie zaspokojone. Władza, powołująca do osobistych świadczeń, powinna jednak w każdym przypadku rozważyć względy rzeczowe, które spowodowały zapotrzebowania i bez względu na termin wpływu pokryć zapotrzebowanie bardziej naglące z punktu widzenia potrzeb państwowych. Dotyczy to w szczególności zapotrzebowań zgłaszanych w sprawach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

(2) Władza, powołująca do osobistych świadczeń wojennych zawiadamia natychmiast o niemożności zaspokojenia zapotrzebowania władzę, która zapotrzebowanie zgłosiła.

Do art. 12, 13, 14 i 24 ust. 2.

§ 29. (1) Wynagrodzenie za wykonywanie osobistych świadczeń wojennych na rzecz władz rządowych lub samorządowych stanowią stawki wynagrodzenia dla poszczególnych gałęzi pracy: Stawki te ustalają na podstawie opinij okręgowych inspektorów pracy wojewódzkie władze administracji ogólnej w porozumieniu z właściwymi dowódcami okręgu korpusu (dowódcą Floty na terenie mu podległym) i izbami skarbowemi.

(2) Stawki obejmują wynagrodzenie za jeden dzień świadczenia przy określonej ilości godzin.

(3) Celem ustalenia stawki wynagrodzenia za osobiste świadczenia robotników nie wykwalifikowanych będą brane za podstawę przeciętne zarobki tego rodzaju robotników, wypłacane przy robotach państwowych lub samorządowych w tej miejscowości lub powiecie, w którym świadczenia są uskuteczniane.

(4) Wysokość stawki wynagrodzenia innych pracowników ustala się na podstawie przeciętnych zarobków, osiąganych w ich gałęzi pracy, w danej miejscowości, powiecie lub wogóle w kraju.

(5) Stawka wynagrodzenia obejmuje również wynagrodzenie za używanie w czasie wykonywania świadczeń własnych narzędzi, środków przewozowych oraz inwentarza pociągowego, a przy wykonywaniu świadczenia poza miejscem zamieszkania lub pobytu także koszt zakwaterowania.

(6) Stawki wynagrodzenia będą ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

§ 30. (1) Wysokość wynagrodzenia za świadczenie wykonywane na rzecz państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich ustalają w braku układu zbiorowego dla danego rodzaju pracy na podstawie opinji okręgowych inspektorów pracy — wojewódzkie władze administracji ogólnej w porozumieniu z właściwymi dowódcami okręgu korpusu (dowódcą Floty na terenie mu podległym) i izbami skarbowemi, stosując przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia zasady, wyszczególnione w § 29 ust. 2 — 5.

(2) Stawki wynagrodzenia będą ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

§ 31. Wynagrodzenia za świadczenia osobiste wypłaca się — o ile układ zbiorowy nie stanowi inaczej — w gotówce zdołu, zasadniczo w miejscu wykonania świadczenia w okresach tygodniowych, a przy świadczeniach trwających krócej, niż tydzień — nie później jak w dniu ukończenia świadczenia.

§ 32. (1) Jeżeli władza rządowa lub samorządowa, względnie instytucja, organizacja lub przedsiębiorstwo państwowe lub samorządowe, mające uskutecznić wypłatę, nie rozporządzają w miejscu wykonania świadczenia potrzebną gotówką — wydaje powołanemu do świadczeń potwierdzenie uskutecznionego świadczenia.

(2) Potwierdzenie to napisane wyraźnie i bez poprawek ma zawierać:

a) nazwę władzy (instytucji, organizacji, przedsiębiorstwa) wystawiającej potwierdzenie,

b) imię, nazwisko i adres powołanego do świadczenia;

c) rodzaj pracy, określonej w sposób najogólniejszy (np. prace ziemne, stolarskie, ciesielskie i t. p.) i ilość dni pracy;

d) ogólną kwotę wynagrodzenia, należącego się powołanemu;

e) miejsce oraz oddział lub urząd, w którym wynagrodzenie ma być wypłacone oraz czas wypłaty.

(3) Potwierdzenie uskutecznionego świadczenia powinno być zaopatrzone w datę oraz w podpis i w miarę możności w pieczęć korzystającego ze świadczenia lub organu do tego upoważnionego.

§ 33. (1) Wypłata kwoty wynagrodzenia, na którą opiewa potwierdzenie, powinna nastąpić nie później, niż w ciągu miesiąca od dnia wykonania świadczenia.

(2) Organ dokonywujący wypłaty powinien odebrać od interesowanego wydane mu potwierdzenie uskutecznionego świadczenia.

(3) Interesowany kwituje odbiór wynagrodzenia na potwierdzeniu uskutecznionego świadczenia.

§ 34. (1) W razie nieotrzymania przez wykonującego osobiste świadczenia wojenne wynagrodzenia w myśl zasad określonych w rozporządzeniu niniejszem w terminie jednego miesiąca od dnia wykonania świadczenia, interesowany może zgłosić roszczenie o należność z tytułu wynagrodzenia za świadczenie do powiatowej władzy administracji ogólnej, na terenie której było wykonane świadczenie.

(2) W piśmie, zawierającem roszczenie, należy wskazać:

a) rodzaj świadczenia;

b) czas i miejsce wykonania świadczenia;

c) na czyją rzecz świadczenie było wykonane;

d) wysokość roszczenia o wynagrodzenie.

(3) Powiatowe władze administracji ogólnej rozstrzygają roszczenia w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

(4) Jeżeli interesowany czuje się pokrzywdzony decyzją powiatowej władzy administracji ogólnej, przysługuje mu prawo wniesienia powództwa do właściwego sądu w terminie dni 30, licząc od dnia doręczenia tej decyzji.

Do art. 15.

§ 35. (1) Za środek masowego przejazdu uważa się koleje, statki, tramwaje, autobusy a pozatem każdy inny środek lokomocji, jak pojazd konny lub mechaniczny, którym przejazd może odbywać co najmniej 4 osoby.

(2) W razie użycia kolei jako środka przejazdu na miejsce świadczenia należą się koszty przejazdu pociągiem osobowym klasą III, w razie zaś użycia statku, tramwaju, omnibusu i t. p. koszty przejazdu klasą najniższą.

(3) Jeżeli użyto innego środka masowego przejazdu powołanemu należy się proporcjonalny zwrot kosztów przejazdu wedle taryfy, ustalonej przez władze — a w braku taryfy zwrot kosztów przejazdu według normy, wskazanej przez zarząd gminy, na terenie której świadczenie jest wykonywane.

§ 36. Zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca świadczenia uskutecznia korzystający z osobistego świadczenia w dniu pierwszej wypłaty wynagrodzenia za osobiste świadczenie, zaś zwrot kosztów przejazdu spowrotem (z miejsca świadczenia do miejsca zamieszkania) — w dniu ukończenia świadczenia.

§ 37. W sprawach roszczeń z tytułu zwrotu kosztów przejazdu, stosuje się analogicznie przepis § 34.

Do art. 16.

§ 38. W razie uszkodzenia, zniszczenia lub utraty dostarczonego przez powołanego do osobistych świadczeń wojennych własnego narzędzia, własnego środka przewozowego lub własnego inwentarza pociągowego należy zgłosić natychmiast roszczenie o odszkodowanie u korzystającego ze świadczenia lub organu przez niego upoważnionego.

§ 39. (1) W warunkach, wskazanych w § 38 korzystający ze świadczenia lub organ przez niego upoważniony wszczyna z poszkodowanym rokowania ulgowe celem ustalenia wysokości odszkodowania.

(2) W razie ustalenia wysokości odszkodowania w drodze rokowań ugodowych, ustalone w tej drodze odszkodowanie należy wypłacić interesowanemu przy najbliższej wypłacie wynagrodzenia za świadczenia.

(3) W razie niewypłacenia ugodzonej sumy odszkodowania stosuje się przepis § 34.

§ 40. (1) Jeżeli rokowania ugodowe nie doprowadzą do porozumienia — korzystający ze świadczenia lub organ przez niego upoważniony spisuje w obecności poszkodowanego i w razie potrzeby świadków protokół, w którym należy wyszczególnić przedmiot utracony lub rodzaj zniszczenia względnie uszkodzenia przedmiotu oraz wymienić świadków, obecnych w czasie, w którym nastąpiły utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu. Protokół ten podpisują sporządzający protokół i poszkodowany. Odpis protokółu doręcza się poszkodowanemu.

(2) W przypadku, wskazanym w ust. 1 wysokość odszkodowania ustalają powiatowe władze administracji ogólnej, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania poszkodowanego.

(3) Do wniosku o ustalenie przez powiatowe władze administracji ogólnej wysokości odszkodowania należy dołączyć odpis protokółu (ust. 1).

§ 41. Przepis § 34 stosuje się odpowiednio do roszczeń z tytułu odszkodowania za uszkodzenie, zniszczenie lub utratę dostarczonego przez powołanego do osobistych świadczeń wojennych własnego narzędzia, własnego środka przewozowego lub własnego inwentarza pociągowego.

§ 42. Przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia za szkody, należy brać pod uwagę przeciętne ceny szacunkowe przedmiotów świadczeń wedle miejsca zamieszkania powołanego do świadczeń oraz stopnia ich zniszczenia lub uszkodzenia.

§ 43. Obowiązek wypłaty odszkodowania ciąży na władzy lub osobie, korzystającej ze świadczenia.

Do art. 18.

§ 44. Wykonywujący osobiste świadczenia wojenne na rzecz władz wojskowych i przydzieleni w związku z tem do formacyj wojskowych, które prowadzą gospodarkę kuchenną, otrzymają w warunkach, określonych w art. 18 wyżywienie takie, jak szeregowcy danej formacji.

§ 45. Wykonywujący osobiste świadczenia wojenne w przypadkach innych, niż określone w § 44, otrzymują pożywienie w następującym wymiarze:

Nazwa środka spożywczego	Norma dzienna
Chleb	500 g
Mięso wołowe	200 g
Jarzyna twarda	100 g
Jarzyna świeża	200 g
Ziemniaki	700 g
Słonina	30 g
Sól kuchenna.	20 g

§ 46. Normy paszy dla inwentarza pociągowego, dostarczonego przez wykonywujących osobiste świadczenia wojenne do obsługiwania środków przewozowych wynoszą dziennie:

a) owies — 2,5 kg
b) siano — 4 „
c) słoma na karmę — 1,5 „

§ 47. Określone w §§ 45 i 46 środki spożywcze mogą być w razie potrzeby zastępowane innemi artykułami żywnościowemi według obowiązujących w tym względzie przepisów wojskowych.

§ 48. (1) Równowartość pożywienia i paszy dla poszczególnych miejscowości będą ustalali dowódcy okręgu korpusu w porozumieniu z wojewódzkiemi władzami administracji ogólnej, a na obszarze, objętym stanem wojennym władze wojskowe, wymienione przez Naczelnego Wodza.

(2) Z chwilą powstania warunków, przewidzianych w art. 1, równowartość pożywienia i paszy będzie ogłaszana w wojewódzkim dzienniku urzędowym, a na obszarze, objętym stanem wojennym — w dzienniku zarządzeń Naczelnego Wodza.

(3) Równowartość dostarczonego pożywienia lub paszy potrąca się z wynagrodzenia za świadczenie.

Do art. 23.

§ 49. Jako wykonywanie świadczeń osobistych na rzecz władzy wojskowej w rozumieniu art. 23 ust. 2 należy uważać również wykonywanie tych świadczeń w państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucjach, organizacjach, przedsiębiorstwach, albo gospodarstwach wiejskich w przypadkach, gdy administracja tych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw albo gospodarstw wiejskich została przejęta przez władzę wojskową i praca w nich odbywa się pod kierownictwem żołnierza jako dowódcy wojskowego.

§ 50. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 22 lutego Nr. 44 Rok 1936

Poz. 80. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 stycznia 1936 r. w sprawie wykazu dozwolonych do obrotu specyfików farmaceutycznych.

z 24 lutego Nr. 45 Rok 1936

Poz. 81. Okólnik T. 20 Ministerstwa Skarbu z dnia 8 lutego 1936 r. L. D. IV. 1921/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1169 p. 5 t. c.).

Poz. 82. Okólnik T. 21 Ministerstwa Skarbu z dnia 8 lutego 1936 r. L. D. IV. 1870/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz 1056 p. 1 taryfy celnej).

z 25 lutego Nr. 46 Rok 1936

Poz. 83. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 8 lutego 1936 r. L. D. IV. 1915/3/36 w sprawie uzupełnienia urzędowego wykazu wód mineralnych leczniczych, podlegających ocleniu według p. 1 poz. 269 taryfy celnej przywozowej.

Poz. 84. Okólnik T. 24 Ministerstwa Skarbu z dnia 11 lutego 1936 r. L. D. IV. 2825/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1127 i poz. 1226 taryfy celnej).

z 26 lutego Nr. 47 Rok 1936

Poz. 85. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 13 lutego 1936 r. w sprawie wypuszczenia do obiegu nowego wzoru znaczków podatkowych od uboju wartości 50 gr, 1 zł, 2 zł i 3 zł.

Poz. 86. Okólnik T. 31 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 3475/2/36 w sprawie stosowania ceł konwencyjnych do zamków i kłódek cylindrowych.

Poz. 87. Okólnik T. 32 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 3337/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. poz. 960, 996, 994 p. 2).

z 27 lutego Nr. 48 Rok 1936

Poz. 88. Okólnik T. 26 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 1824/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1145 p. 13 t. c.).

Poz. 89. Okólnik T. 30 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 1152/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1216 tar. celnej).

z 28 lutego Nr. 49 Rok 1936

Poz. 90. Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 lutego 1936 r. w sprawie dodatkowych kredytów w budżecie na r. 1935/36.

Poz. 91. Okólnik T. 25 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 2679/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1107 p. 2 i poz. 1121).

Poz. 92. Okólnik T. 27 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 2930/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1148 t. c.).

z 29 lutego Nr. 50 Rok 1936

Poz. 93. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 94. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 lutego 1936 r. o wartości jednego grama czystego złota.

z 2 marca Nr. 51 Rok 1936

Poz. 95. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 13 lutego 1936 r. L. D. IV. 3477/2/36 w sprawie przeliczenia wagi na objętość w litrach dla napojów spirytusowych.

Poz. 96. Okólnik T. 29 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 2964/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. poz. 798 i 845 t. c.).

Poz. 97. Okólnik T. 23 Ministerstwa Skarbu z dnia 11 lutego 1936 r. L. D. IV. 1910/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 546 taryfy celnej).

z 3 marca Nr. 52 Rok 1936

Poz. 98. Okólnik T. 28 Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 3020/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1002 p. 1 i poz. 1008 t. c.).

Poz. 99. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1936 r. L. D. IV. 116/3/36 w sprawie wymiaru ceł od używanych samochodów, podwozi i ciągówek.

Poz. 100. Okólnik T. 35 Ministerstwa Skarbu z dnia 18 lutego 1936 r. L. D. IV. 3203/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1056 p. 2, 1051 p. 2 i 1083 Taryfy Celnej).

z 4 marca Nr. 53 Rok 1936

Poz. 101. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 102. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 24 lutego 1936 r. o sprostowaniu błędu w obwieszczeniu z dnia 7 grudnia 1935 r. w sprawie wykazu cen wytworów hutniczych na rynku krajowym.

Poz. 103. Okólnik T. 33 Ministerstwa Skarbu z dnia 18 lutego 1936 r. L. D. IV. 2769/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 89 p. 3 lit. b, poz. 200 p. 5, poz. 328 p. 3, poz. 329, poz. 356, poz. 360 p. 2, poz. 375, poz. 490 p. 2, poz. 491).

Poz. 104. Okólnik T. 34 Ministerstwa Skarbu z dnia 18 lutego 1936 r. L. D. IV. 3473/2/36 w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1036, 1085 p. 10, 1061 p. 3, 1064 taryfy celnej).

z 5 marca Nr. 54 Rok 1936

Poz. 105. Zarządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 lutego 1936 r., w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany statutu Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego Imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Poz. 106. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1936 r., w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o warunkach udzielania pozwoleń Ministra Skarbu na zastosowanie ceł zniżonych przy przywozie z zagranicy niewyrabianych w kraju maszyn i aparatów, półfabrykatów oraz gotowych części, sprowadzanych przez przemysł wyrobu samochodów i podwozi samochodowych.

Druk. Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.